

พรพุทธิสาร

พระพุทธิสารเถร (บุญกู้ อนุวฑฺฒโน)

พรพุทธิสาร • พระพุทธิสารเถร (บุญกู้ อนุวฑฺฒโน)

ศีลธรรมดี มีปัญญา
ใจกรุณา น้อมมาทำ
จำเริญสุข

พรพุทธิสาร

พระพุทธิสารเถร (บุญกู้ อนุวฑฺฒโน)

ธ ร ร ม บ ร ร ณ า ก า ร

พรพุทธิสาร

พระพุทธิสารเถร (บุญกู้ อนุวฑฺฒโน)

พิมพ์ครั้งที่ ๑ : มกราคม ๒๕๖๕ จำนวน ๓,๕๐๐ เล่ม

ภาพประกอบ : สุมาลี เอกชนนิยม

รูปเล่ม : สุปราณี อภัยแสน

พิมพ์ที่ : หจก.สามลดา โทร. ๐๒-๔๖๒-๐๓๐๓

พรปีใหม่
พุทธศักราช ๒๕๖๕

ขออานุภาพ พระพุทธรัตน์ กำจัดทุกข์
ให้เกิดสุข ศรีศักดิ์ มีหลักฐาน

ขออานุภาพ พระธรรมรัตน์ กำจัดมาร
ให้สำราญ ผุดผ่อง พ้นผองภัย

ขออานุภาพ พระสังฆรัตน์ กำจัดโรค
ให้หายโศก สิ้นทุกข์ สุขสดใส

ขออานุภาพ พระไตรรัตน์ กำจัดภัย
บันดาลให้ สุขสันต์ ทุกวันคืน

พระ: [signature]

อะระหัง พุทโธ อิติปิ โส

ภะคะวา นะมามิหัง

เป็นคาถาที่ขลัง ด้วยพลังแห่งพุทธคุณ
ซึ่งถือว่ายอดบุญ นึกไว้ให้อุ่นใจ

ทรงบริสุทธิคุณ พูนเพิ่มพระปัญญา
ด้วยน้ำใจกรุณา ควรน้อมมาบำเพ็ญ

เป็นที่พึ่งยิ่งใหญ่ จงรักษาให้ได้
ผู้ถึงพระรัตนตรัย พึ่งได้ถึงนิพพาน

(๑๔ มิถุนายน ๒๕๖๔)

DOM

Buddhist
of Dalla

สารบัญ

ธรรมใดย่อมไร้ค่า ถ้าไม่นำมาปฏิบัติ

อวดเก่งเป็นคนบ้า อวดกล้าเป็นคนบอ
ไม่อยากหักรู้จักงอ ไม่อยากขอต้องขยัน
ธรรมเหมือนน้ำใส ที่ไร้เปือกตม
เหมือนดาบเล่มคม ต้องใส่ฝักให้สม

ธรรมใดย่อมไร้ค่า ถ้าไม่นำมาปฏิบัติ
เกิดมาเป็นสัตว์ อัตคัดคุณธรรม
ผู้มีศรัทธา หาโอกาสทำบุญไว้
เพื่อได้เพิ่มทุนทางใจ ไปชาติหน้าผาสุกแน่

(๑๘ กันยายน ๒๕๖๔)

แมงมุมชักใย ตกแล้วเริ่มใหม่
ไม่ได้ท้อใจ มุ่งให้สำเร็จ
เป็นคนทั้งที ต้องมีความเพียร
อุปสรรคเป็นบทเรียน แต่ไม่เปลี่ยนเป้าหมาย

มีพระรัตนตรัย เป็นที่พึ่งไว้
หมั่นสร้างกุศลไป อย่าได้คลอนแคลน
ตายแล้วเกิดใหม่ ไม่ถอนอุดมการณ์
มุ่งให้ถึงนิพพาน ช้านานไม่คำนึง

(๒๒ มิถุนายน ๒๕๖๔)

หาได้พอเพียง หลีกเลี่ยงความจน
ไม่ต้องดิ้นรน ขวนขวายเกินควร
ความรู้จักพอ ก่อสุขทุกสถาน
กินอยู่พอประมาณ สังขารแข็งแรง

ทำสิ่งใดพอใช้ ไร้ความเป็นหนี้
นอนหลับสบายดี ไม่มีกังวล
พอใจตามมี ยินดีตามได้
หน้าตาผ่องใส จิตใจเป็นสุข

(๗ กรกฎาคม ๒๕๖๔)

มุ่งความสำเร็จ เริ่มจากงานเบ็ดเตล็ด
ทำงานให้แล้วเสร็จ เว้นเตร็ดเตร่เฮฮา
ก้าวผ่านงานยาก สู้ความตรากตรำ
จากระดับต่ำ ตำแหน่งสูงขึ้น

เกษียณอายุไป ให้ลองอยู่วัดบ้าง
ทดสอบการปล่อยวาง หนทางอริยมรรค
ฝึกลดละตัณหา พาให้พ้นทุกข์ภัย
สำเร็จผลยิ่งใหญ่ ได้บรรลุนิพพาน

(๑๘ กรกฎาคม ๒๕๖๔)

สาธุชนใจบุญ ชอบทำคุณประโยชน์
ทุรชนไม่กลัวโทษ โฉดเขลาชอบเอาเปรียบ
ของหนักเกินกำลัง รวมพลังย่อมยกไหว
กิจการทั้งน้อยใหญ่ ไม่ยากหากช่วยกัน

เกิดผิดพลาดพลั้งไป ควรมีการให้อภัย
ร่วมใจกันแก้ไข ย่อมสำเร็จได้ใหม่
ทำกิจการเป็นหมู่ รู้คุณสามัคคี
เป็นอยู่ฉันท์น้องพี่ ทวีสุขส่วนรวม

(๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๔)

ร่างกายของเรา เป็นเพียงบ้านเช่า
มาอาศัยชั่วคราว ก้าวหน้าทางสุคติ
ผู้ไม่เข้าใจ เอาไปทำบาป
จิตใจชั่วหยาบ ถูกสาปลงอบาย

ผู้เชื่อพุทธองค์ ที่ทรงชี้ทางไว้
ตัณหาพาไป สู่ทุกข์โทษภัย
เดินทางอริยมรรค จักถึงหลักชัย
เร็วช้าอย่าสงสัย ขอเดินให้ถูกทาง

(๒๙ กรกฎาคม ๒๕๖๔)

มองกันในแง่ดี ย่อมมีจิตใจสบาย
มองโลกในแง่ร้าย เกิดใจหายใจคว่ำ
รู้จักระวังตัว แต่อย่ามัวระแวง
ผู้เป็นคนเข้มแข็ง ไม่ชอบกลั่นแกล้งใคร

ชัยชนะที่ยิ่งใหญ่ คือชนะใจตนเอง
จะให้เขายำเกรง เราจะต้องเก่งกว่า
ชีวิตซึ่งสูงส่ง ตรงที่มีคุณธรรม
ชะตาต้องตกต่ำ เพราะทำแต่บาปกรรม

(๗ กันยายน ๒๕๖๔)

นพรัตน์เก้าประการ ช่วยชีวิตเพิ่มฐาน
เป็นคนขยันสู้งาน มีความฉลาดรอบด้าน
ดำริชอบระวัง ตั้งใจให้ซื่อตรง
ศีลธรรมมั่นคง เดินตรงถูกทาง

ทำสิ่งใดไม่ขาดสติ ถูกต้องอริยมรรค
เป็นผู้ที่มีหลัก รักความยุติธรรม
ศรัทธาเชื่อกฎกรรม ชอบบำเพ็ญกุศล
เมื่อตัณหาหลุดพ้น ดลถึงนิพพานพลัน

(๒๓ กันยายน ๒๕๖๔)

ผู้มีสมบัติมาก ไม่อยากแบ่งให้ใคร
สุดท้ายไม่ได้ใช้ ตายไปอนาถา
มีปัจจัยพอควร ล้วนแบ่งปันกันใช้
ยามยังอยู่สุขใจ ตายไปได้ที่พึ่ง

ทรัพย์เป็นของกลาง ใช้ในขณะเดินทาง
กายสบายใจกระจ่าง ใจจากร่างไปดี
ไม่เป็นคนอนาถา หาได้แล้วแบ่งปัน
มีสามัคคีกัน สรวงสวรรค์หวังได้

(๒๖ กันยายน ๒๕๖๔)

หวังพึ่งแต่คนอื่น
ต้องนั่งกลืนน้ำตา
ให้เขาได้พึ่งพา
เขาจึงมาช่วยได้

ถ้าหลายคนร่วมใจ
งานใหญ่ย่อมเบาลง
เมื่อเป็นคนซื่อตรง
ผู้คนคงไว้ใจ

แม้เจอพายุใหญ่
ต้นอ้อพออยู่ได้
แต่เป็นต้นไม้ใหญ่
กลับต้องหักโค่นไป

นิสัยแข็งกระด้าง
เป็นทางทำลายตน
อ่อนน้อมมักมีคน
สนใจให้คุ้มครอง

(๒ ตุลาคม ๒๕๖๔)

❖ เรื่องของศาสนา เรื่องของวัดและนักบวชอาจสูญสลายไปตามกาล ตามสมัย เช่น ในอินเดีย เป็นต้น แต่เรื่องของ "ธรรม" นั้น จะไม่มีวันสูญสลายไปได้เลย เพราะธรรมเป็นหลักความจริงโดยธรรมชาติ ธรรมที่แท้เป็นนามธรรมไม่ใช่วัตถุ วัดวาอาจจะร้าง นักบวชอาจจะหลบลี้หนีหาย แต่ธรรมที่ได้ศึกษาและปฏิบัติดีแล้วจะคงสถิตและคุ้มครองที่ดวงใจผู้ทรงธรรม ไม่ให้ตกไปในที่ชั่วเสมอ ทั้งขณะยังมีลมและหมดลมหายใจไปแล้วก็ตาม

(๑๙ สิงหาคม ๒๕๑๙)

❖ เหตุการณ์บ้านเมืองที่กำลังวิกฤติ ทำให้ปลงอะไรๆ หลายอย่าง และได้ตระหนักว่า มนุษย์ซึ่งมีภูมิจิตใจสูงตามธรรมชาติ แต่ถ้าไร้หลักธรรมแล้วจะร้ายกาจยิ่งกว่าพวกดิรัจฉานเสียอีก หลักธรรมท่านสอนให้รักใคร่สามัคคีช่วยเหลือกันโดยทั่วไป ไม่เลือกชาติชั้นวรรณะหรือเผ่าใดศาสนาไหน แต่ถ้าอธรรมเข้าครองจิตแล้ว พี่น้องร่วมท้องหรือร่วมชาติก็พิฆาตกันได้อย่างเลือดเย็น

(๑๗ ตุลาคม ๒๕๑๙)

ตามีไว้ดู หูมีไว้ฟัง
มีสติระวัง ตั้งใจทำดี

ง่ายเมื่อตอนคิด ติดขัดตอนทำ
ฟังคำแนะนำ ทำตามไม่ถูก
จนเพราะขัดสน ดีกว่าจนปัญญา
ไปกู้เงินมา ไม่กล้าลงทุน

ตามีไว้ดู หูมีไว้ฟัง
มีสติระวัง ตั้งใจทำดี
ผู้ใดเกิดมา เพิ่มคุณค่าตน
ชอบทำมงคล กุศลดลสุข

(๑๗ สิงหาคม ๒๕๖๔)

ผู้รู้ค่าเวลา ย่อมตั้งใจศึกษา
เป็นผู้เก่งวิชา พาตั้งตัวได้เร็ว
มุ่งมั่นความมั่งคั่ง หวังสมบูรณ์ในโลก
กลับต้องมีทุกข์โศก เมื่อเกิดโรคร้ายแรง

ควรมีสติปัญญา หาที่พึ่งทางใจ
ถึงคราวเจอทุกข์ภัย ไม่หวั่นไหวเกินควร
ความสุขทางโลกีย์ ล้วนมีเพียงชั่วคราว
มุ่งสุขที่ยืนยาว คือใจก้าวถึงธรรม

(๑๗ มิถุนายน ๒๕๖๔)

พรสวรรค์ไม่สำคัญ ต้องรอเทพบันดาล
อาจช้าจนเกินกาล ให้งานเกิดเสียหาย
หนึ่งสมองและสองมือ คือเครื่องใช้ของตน
เมื่อตั้งใจฝึกฝน ค้นวิธีแก้ได้

มีสติประคองใจ ใคร่ครวญไปทุกด้าน
ปัญญากำกับการ บริหารด้วยเหตุผล
พรแสวงสำคัญกว่า เพราะเรากล้าบงการ
แก้ไขให้ถูกงาน กิจการย่อมเจริญ

(๒๔ มิถุนายน ๒๕๖๔)

เสียเงินหาใหม่ง่าย
ชื่อเสียหายแก้ไขยาก
นักคิดมักมีมาก
หายากคือคนทำ

รักใครเสียสละได้
สู้ใครใจต้องกล้า
ฝึกสติปัญญา
หารายได้มากขึ้น

เรื่องของอนาคต
กำหนดรู้ได้ยาก
ปัจจุบันยอมลำบาก
ทำประโยชน์มากไว้

เข้าใจในเหตุผล
ขวนขวายทำความดี
ความสมหวังย่อมมี
ทวีความเจริญสุข

(๒๓ สิงหาคม ๒๕๖๔)

ผู้มีสติปัญญา
สามารถทำกิจการ
โดยเฉพาะทางด้าน
พัฒนาการทางจิต

ปรับพื้นฐานทางใจ
ต้องได้รักษาศีล
ฝึกสมาธิเป็นอาจิณ
ให้ชีวินมั่นคง

จิตใจตั้งมั่น
เกิดปัญญาญาณ
ได้รู้จักประหาร
เหล่ากิเลสมารร้าย

เมื่อเหล่ามารลดน้อย
ความทุกข์จึงถอยไป
เพิ่มความสุขยิ่งใหญ่
พระนิพพานใกล้ถึง

(๑๙ กันยายน ๒๕๖๔)

พูดถูกกาลงานรุ่ง พูดมุ่งร้ายใจบาป
กล่าววาจาชั่วหยาบ สาปผู้พูดเสียหาย
เมื่อพูดจาทั้งที ตรองให้ดีก่อนกล่าว
พูดไม่ดีอื้อฉาว ถูกว่ากล่าวเสียชื่อ

พูดด้วยจิตเมตตา วาจาเป็นความจริง
เป็นประโยชน์ทุกสิ่ง นำไปอ้างอิงได้
พูดจาพาที หวังดีผู้ฟัง
ชื่อเสียงโด่งดัง คนตั้งใจฟังอีก

(๒๒ กันยายน ๒๕๖๔)

กิ้งก็อตกท่อ ไอ้จ๋อตกต้นไม้
คนตกบันได เพราะจิตใจขาดสติ
มีความชำนาญ แต่ทำงานมักง่าย
ย่อมเกิดผลเสียหาย น่าเสียดายความรู้

มุ่งมั่นทำกิจ ไม่ระวังพลาดผิด
เสียหายแก่ชีวิต ให้จิตใจเศร้าหมอง
เป็นผู้เก่งงาน ทั้งมีผลด้านดี
ย่อมมีศักดิ์ศรี สมที่เกิดเป็นคน

(๓๐ กันยายน ๒๕๖๔)

ผู้น้อยช่วยการงาน ผู้ใหญ่ช่วยการเงิน
ให้กิจการดำเนิน เจริญไปด้วยกัน

โลกนี้ใช้เงินทอง โลกหน้าต้องใช้บุญ
เงินกับบุญอุดหนุน เพิ่มพูนความสำเร็จ

มุ่งเจริญปัญญา ต้องอาศัยสมาธิ
ทำสิ่งใดไม่ขาดสติ ชีวิตไม่ขาดสตางค์

สละโลกีย์ทรัพย์ ปรับเป็นบุญกุศล
งานโลกก็ได้ผล งานบุญก็พูนสุข

(๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๔)

❖ คำว่าสมควรและไม่สมควรนี้ เป็นของเรียนไม่จบ เมื่อทำสิ่งใดเกินกว่าเหตุเรียกว่า ไม่สมควรทั้งสิ้น

จงคิดทุกเวลาทำ ทุกเวลาพูดว่าควรหรือไม่ควรเสมอไปจึงจะเป็นการดี

❖ เป็นคนดี จะต้องมี ซึ่งสติ
จะดำริ ก็ต้องมี สติมั่น
จะพูดจา ก็ต้องมี สติทัน
จะทำนั่น ทำนี่ สติคุม

(๑๑ เมษายน ๒๕๔๔)

ชีวิตเกิดมา เพื่อทำหน้าที่

ชีวิตเกิดมา เพื่อทำหน้าที่
ผู้ทำความดี มีคนนับถือ
การทำบาปหยาบคาย คนทั้งหลายนินทา
จิตใจย่อมต่ำช้า นำพาทุกข์สู่ตน

ทำงานการกุศล ผลดีสู่สังคม
จัดให้การอบรม ได้บ่มเพาะปวงชน
บำเพ็ญสมาธิ เกิดมีพลังจิต
พัฒนาความคิด ผลิตปัญญาญาณ

(๑๖ ตุลาคม ๒๕๖๔)

คราวเป็นเด็กน้อย คอยเชื่อฟังพ่อแม่
ครั้นเมื่อเป็นคนแก่ มีลูกหลานดูแล
ตอนเป็นลูกศิษย์ ตั้งจิตศึกษา
เมื่อได้เป็นครูบา ถ่ายทอดวิชาเก่ง

ผู้เป็นเศรษฐี เพราะมีความขยัน
มุ่งเป็นคนสำคัญ จงหมั่นสร้างประโยชน์
เมื่อยังเป็นลูกน้อง ต้องทำตามหัวหน้า
ตำแหน่งใหญ่ขึ้นมา จึงบัญชาผู้อื่นได้

(๒๓ มิถุนายน ๒๕๖๔)

เกิดมาทั้งที ให้มีการศึกษา
เติบโตขึ้นมา ได้วิชาหากิน
เกิดมาทั้งที ต้องมีเงินทอง
ไว้จับจ่ายซื้อของ ประคองความเป็นอยู่
เกิดมาทั้งที ควรมีศีลธรรม
แผ่เมตตาประจำ ไม่ทำใครเดือดร้อน
เกิดมาทั้งที สร้างบารมีไว้
ยามจากโลกไป ได้เสบียงบุญช่วย

(๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๔)

ผู้เป็นบุพการี มีอุปการคุณก่อน
เหมือนบิดามารดร เอื้ออาทรแก่บุตร
ผู้มีกตัญญู รู้จักคุณผู้ใหญ่
มีความเอาใจใส่ ตั้งใจอุปัฏฐาก

บุคคลสองฝ่ายนี้ พระพุทธองค์ทรงชี้
ว่าทรงคุณความดี ที่หายากในโลก
เกิดเป็นมนุษย์ทั้งที จึงได้มีโอกาส
จงใช้ความสามารถ ประกาศคุณนี้ไว้

(๒๒ สิงหาคม ๒๕๖๔)

เกิดเป็นคนทั้งที ควรได้ทำความดี
ให้สมกับศักดิ์ศรี มีมากกว่าเดรัจฉาน
ผู้ที่บริสุทธิ์ใจ ถูกใส่ร้ายไม่ผวา
คนไม่กลัวนินทา เพราะกล้าสู้ความจริง

บัณฑิตย่อมฝึกตน พาลชนมักใฝ่ต่ำ
นักปราชญ์มีคุณธรรม คนชั่วมีกรรมเวร
ได้เป็นมนุษย์ทั้งที ควรมาเพิ่มบารมี
ให้ชีวิตของตนนี้ มีกุศลเพิ่มขึ้น

(๘ กันยายน ๒๕๖๔)

ชีวิตคนเรานั้น อยู่กับปัจจุบัน
ที่เป็นข้อสำคัญ ควรต้องหมั่นทำบุญ
เมตตาการุญ ชอบอุดหนุนผู้อื่น
จิตใจแช่มชื่น ขึ้นสู่สุคติได้

ทำการนอกกรอบ ชอบทำลายเขา
จิตใจอับเฉา เข้าสู่ทุคติง่าย
เกิดมาทั้งที ควรทำดีเข้าไว้
ตายไปชาติใหม่ ได้สุคติแน่นอน

(๑๓ กันยายน ๒๕๖๔)

เกิดเป็นคนทั้งที ควรรู้ดีรู้ชั่ว
ไม่ควรเมามัว จงอายชั่วกลัวบาป
ชีวิตตนมีค่า อย่าพร่าคุณพ่อแม่
ท่านเลี้ยงดูแทบแย่ แต่ลูกกลับทำชั่ว

เกิดมาเป็นคนไทย น่าภูมิใจในชาติตน
มีเอกราชทานทน ควรเป็นคนรักชาติ
ศาสน์กษัตริย์มีค่า ต้องช่วยกันรักษา
ทำตนให้มีค่า สมเกิดมาเป็นไทย

(๖ ตุลาคม ๒๕๖๔)

ชีวิตคนเรา
มีก้าวมีถอย
ควรก้าวตามรอย
คอยสังเกตผู้ใหญ่

เรียนรู้หลักการ
บริหารให้ดี
ไม่หนีภาษี
ไม่มีคดโกง

ก้าวไปทางมรรค
ตามหลักทางธรรม
ไม่ตกระกำ
ชะตากรรมก้าวหน้า

วันหนึ่งถึงผล
ที่ตนขวนขวาย
ประสบสุขสบาย
สมหมายชีวิต

(๘ ตุลาคม ๒๕๖๔)

มนุษย์ในโลกนี้ ย่อมมีการเกี่ยวข้อง
เพื่อความปรองดอง ต้องการช่วยเหลือกัน
เมื่อเจ้าภาพอยากได้ ให้เราไปร่วมงาน
ในพิธีแต่งงาน ในงานศพญาติมิตร

เราควรรำลึก นึกเอาใจเขา
มาใส่ใจเรา เข้าใจกันบ้าง
มีงานสำคัญ ช่วยกันทันที
เพราะจะไม่มี วันนี้อีกต่อไป

(๒๕ ตุลาคม ๒๕๖๔)

หลังวันออกพรรษา พระอาจจาริกได้
ในสถานที่ต่างไป ใกล้ไกลตามประสงค์
บางรูปไปช่วยงาน บางท่านไปภาวนา
ตามเชิงเขาชายป่า หาสถานที่วิเวก

บางรายลาเพศไป ได้กลับเข้าบ้าน
เพื่อประกอบกิจการ งานอาชีพของตน
แม้มีครอบครัว ควรนำธรรมติดตัว
จะได้ไม่เมามัว เอาตัวรอดตลอดกาล

(๒๗ ตุลาคม ๒๕๖๔)

❖ พระพุทธศาสนาเป็นศาสนาของผู้รู้แจ้ง ท่านถือธรรม คือความถูกต้องเป็นใหญ่ที่เรียกว่า ธรรมาธิปไตย ไม่ใช่ประชาธิปไตยถือพวกเป็นใหญ่ หรือไม่ใช่เอกาธิปไตยถือเอกชนเป็นใหญ่ ธรรมะที่พระพุทธเจ้าทรงรู้แจ้งแล้วทรงประกาศสอนต่อชาวโลกนั้น เพื่อประโยชน์สุขต่อชาวโลกเอง พระพุทธเจ้าและพระอริยสาวกล้วนมิใช่เป็นผู้เอาตัวรอดโดยการเห็นแก่ตัว แต่เป็นผู้ช่วยตนและผู้อื่นให้รอดปลอดภัยอย่างแท้จริงตามหลักธรรมชาติ เช่น เราต้องว่ายน้ำเป็นหรือว่ายน้ำได้แข็งเสียก่อน จึงจะมีประสิทธิภาพในการช่วยผู้อื่น

(๑๗ ตุลาคม ๒๕๑๙)

❖ พระเณรควรมุ่งบำเพ็ญ ศีล สมาธิ ปัญญา ให้ยิ่งๆ ขึ้นจนถึงวิมุตติความหลุดพ้นจากอำนาจกิเลส ส่วนข้อวัตรหน้าที่ต่างๆ ควรต้องขวนขวายไปตามแนวทางที่ถูก เช่น ธุดงควัตร ขันธวัตร และกิจสงฆ์ที่สมควร อะไรที่เป็นกิจนอกหน้าที่ของสมณะก็อย่าพยายามไปยุ่งเกี่ยว จึงจะก้าวหน้าในทางอริยมรรค

(๓๐ กันยายน ๒๕๑๙)

มุ่งความก้าวหน้า มุ่งหาความดี มุ่งทวีสันติสุข

อย่าหลงคำยอ **อย่า**ท้อคนหยาม
อย่าเหยียดคนถาม **อย่า**ตามคนหลง
ยามจนไม่ฉ้อ **ยาม**รอไม่บ่น
ยามพลั้งไม่กังวล **ยาม**เสียผลไม่ถอย
ไม่กลัวคนขู่ **ไม่**ดูถูกคนจน
ไม่ใส่ใจคนบ่น **ไม่**จำนนคนพาล
มุ่งความก้าวหน้า **มุ่ง**หาความดี
มุ่งหมายศักดิ์ศรี **มุ่ง**ทวีสันติสุข

(๒๙ มิถุนายน ๒๕๖๔)

อย่าหลงคนยอ **อย่า**ท้อคนหยาม
อย่าหมิ่นคนถาม **อย่า**ขามคนถ่อย
อย่าไปอวดรู้ **อย่า**ดูถูกใคร
อย่าคิดหวั่นไหว **อย่า**ได้วุ่นวาย

อย่ามัวประมาท **อย่า**พลาดเวลา
อย่าผิดกติกา **อย่า**ละเมิดธรรม
อย่าขาดทำดี **อย่า**หนีงานยาก
อย่ากลัวลำบาก แม้ตกยากฟื้นตัว

(๑๓ กรกฎาคม ๒๕๖๔)

ไม่อยากตกระกำ **อย่า**ทำความชั่วร้าย
ไม่อยากเสียหาย **อย่า**ป้ายสีใคร
ไม่อยากเกิดทุกข์ **อย่า**สนุกทางผิด
ไม่อยากเสียสิทธิ์ **อย่า**ทำผิดกฎหมาย

ไม่อยากหมดตัว **อย่า**มัวเมาอบายมุข
ไม่อยากติดคุก **อย่า**รุกรานใคร
ไม่อยากยากจน **อย่า**เป็นคนเกียจคร้าน
อยากเป็นผู้เบิกบาน ชอบช่วยงานสังคม

(๑๕ กรกฎาคม ๒๕๖๔)

คนชั่วมองอดีต จิตใจรันทด
นึกถึงอนาคต รู้สึกหมดหวัง
คนดีมองข้างหลัง ยังความเปรมปรีดิ์
มองอนาคตด้วยดี มีความสุขใจ

ผู้ชอบทำความชั่ว ทำตัวผิดศีลธรรม
ไม่เข้าใจกฎกรรม ทำลายอนาคตตน
ชาวพุทธนั้นโชคดี มีผู้รู้ชี้ทาง
ให้เดินทางสายกลาง ได้ห่างไกลความทุกข์

(๑๙ สิงหาคม ๒๕๖๔)

ไฟพิสูจน์ทองคำ จำเริญสุขบ่งคนดี
ความขยันชี้เศรษฐี ไมตรีบอกน้ำใจ
เรามีเวลาน้อย อย่าคอยการกุศล
ควรรีบพัฒนาตน ลดกังวลลงไป

ผู้มุ่งสุขโลกีย์ มักจะหนีศีลธรรม
ชอบล่วงกฎแห่งกรรม ทำตนให้ตกต่ำ
คนมีสติปัญญา ศรัทธาในทางธรรม
ประพฤติตามกฎกรรม นำชะตาสูงส่ง

(๒๕ สิงหาคม ๒๕๖๔)

รถยนต์เหมือนร่างกาย จิตใจคล้ายคนขับ
ถ้ารู้จักบังคับ จักรับใช้ได้นาน
รถเสียช่างแก้ได้ แต่ถ้าใจเกิดป่วย
หมอก็ไม่อาจช่วย ต้องอาศัยด้วยพระ

รถดีคนขับซวย ช่วยได้ไม่ไกลลี้
รถเสียคนขับดี มีโอกาสไม่พลั้ง
รถดีคนขับชำนาญ เหมือนสังขารไร้โรค
ประดุจคนมีโชค ทุกข์โศกลดลงไป

(๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๔)

น้ำลึกหยั่งได้ น้ำใจหยั่งยาก

ฝนแล้งข้าวลำบาก น้ำหลากข้าวตาย
น้ำมาปลากินมด น้ำลดมดกินปลา
ในการแข่งกีฬา บางคราผลัดแพ้ชนะ
พริกขี้หนูเผ็ดโลด น้ำตาลโตนดหวานจัด
ทำงานอย่างเคร่งครัด จัดการให้จริงจัง
อาหารคาวข้าวผัด ข้าวต้มมัดของว่าง
อาศัยได้ถูกทาง ทำให้กระจ่างใจ

(๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๔)

ทำงานด้วยเหตุผล
ย่อมมีคนชื่นชม
ทำงานด้วยอารมณ์
การงานมักล้มเหลว

ไม่ต้องกลัวความจน
เมื่อขวนขวายขยันงาน
ผู้ยากจนดักดาน
เพราะขี้คร้านกิจการ

คนไม่ลุความโกรธ
เจริญเมตตาอดโทษ
ผู้มีความสันโดษ
โทษภัยย่อมเบาบาง

ยินดีตามที่ได้
พอใจตามที่มี
ย่อมเป็นเหตุโชคดี
ไม่มีความผิดหวัง

(๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๔)

❖ นอกจากเรื่องการทำบุญ ให้ทาน รักษาศีลแล้ว ถ้าเราไม่ได้ฟังธรรมปฏิบัติธรรมมันจะมีกิเลส ความไม่ดีเพิ่มขึ้น เพราะธรรมชาติจิตของมนุษย์ที่เกิดมาจะมีทั้งความดีหรือบุญกุศล และมีทั้งความชั่วหรือบาปติดตามมา มนุษย์เราเหนือกว่าสัตว์ดิรัจฉาน แต่ถ้าทำไม่ดีก็ร้ายกว่า ตกนรกลึกกว่า เพราะมนุษย์มีเจตนาที่เป็นบุญหรือเป็นบาป สัตว์มีเพียงสัญชาตญาณ หากเราได้ฟังธรรม เข้าใจในเรื่องของเหตุผลมีความดีงามและหมั่นฝึกฝนบำเพ็ญ อีกทั้งควบคุมกรรมของเราให้ดี เมื่อมีบุญกุศลพอตัวแล้วอยู่โลกนี้ก็สบายไปโลกหน้าก็มีความสุขยิ่งขึ้น

(๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓)

❖ พระพุทธศาสนาไม่ส่งเสริมเรื่องการเพ่งโทษ หรือกล่าวโทษผู้อื่น แต่ส่งเสริมเรื่องของเหตุและผล ถ้าทำบาปอกุศลผิดศีลข้อที่ ๑ เหี้ยมโหดมากก็กลายเป็นสัตว์นรก ผิดศีลข้อ ๒ คดโกงกลายเป็นเปรต ผิดศีลข้อ ๓ ผู้ผิดทางเพศกลายเป็นเดรัจฉาน ผิดศีลข้อ ๔ เป็นอสุรกาย ผิดศีลข้อ ๕ กลายเป็นปีศาจ ส่วนผู้ใดสร้างบุญกุศล เช่น ทำทานจะอุดมสมบูรณ์ รักษาศีลสุขภาพดี ผู้ภาวนาจิตใจจะมีความสงบสุขมากขึ้น เพราะฉะนั้นชาวพุทธควรเชื่อเรื่องเหตุและผล เมื่อต้องการผลดีก็ต้องทำเหตุที่ดี

(๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓)

ก่อนชีพจะดับสูญ ควรเร่งเพิ่มเติมคุณ บุญกุศลให้พร้อม

วันคืนเดือนปี ไม่ลี้ลับดับเปล่า
ย่อมจะพาเอา ชีวิตเราไปด้วย
พระพุทธองค์ทรงสอน ก่อนชีพจะดับสูญ
ควรเร่งเพิ่มเติมคุณ บุญกุศลให้พร้อม

หากจิตใจชั่วหยาบ บาปกรรมจักซ้ำเติม
ทำอะไรมักเหิมเกริม นำเพิ่มทุกข์โทษภัย
แม้สังขารดับไป จิตใจไม่ได้สูญ
ถ้าใครมีผลบุญ คุณธรรมนำสู่สุคติ

(๕ กันยายน ๒๕๖๔)

จะดูนางงาม ต้องถามคนชอบ
เห็นผู้ตกรอบ เพราะสอบไม่ผ่าน
คนมีศีลสุขล้ำ คนมีธรรมสุขเลิศ
วิถีทางประเสริฐ เกิดมาได้บวชเรียน

ความเพียรช่วยพูนผล ความอดทนเพิ่มพลัง
เมื่อรู้จักยับยั้ง ไม่พลาดพลั้งทำชั่ว
หนทางที่แสนไกล ก้าวไปแต่ละครั้ง
ถ้าไม่ยอมถอยหลัง ความสำเร็จหวังได้

(๒๖ มิถุนายน ๒๕๖๔)

ผู้ยังหายใจได้ อย่าไปหมดหวัง
ชีวิตที่อยู่ยัง ตั้งใจสร้างบุญไว้
เรียนวิชาทางโลก ได้โชคลาภชาตินี้
จนถึงสิ้นชีวี แล้วไม่มีความหมาย

ส่วนวิชาทางธรรม เช่นบำเพ็ญภาวนา
เป็นเสบียงถึงชาติหน้า ถ้าสิ้นใจรู้เอง
ผู้ศรัทธาปสาทะ ในพระรัตนตรัย
ได้ทำกุศลไว้ ไปชาติหน้าไม่หวั่น

(๑๓ สิงหาคม ๒๕๖๔)

ความทุกข์ไม่เผาลน หากใจตนเข้าถึงธรรม
กุศลประดุจน้ำ ชำระบาปกรรมได้
ความถูกต้องดีงาม คนเลวข้ามไม่สำนึก
เมื่อไม่เคยรับการฝึก จึงนึกคิดเองไม่เป็น

ควรพิจารณาตนไว้ เราศรัทธาพระรัตนตรัย
ทั้งสะสมอยู่ที่ใจ ในเวลามาเนิ่นนาน
จิตใจย่อมเบิกบาน บุญที่บริหารไว้
ย่อมติดตามเราไป เป็นที่พึ่งให้ได้แน่

(๒๙ กันยายน ๒๕๖๔)

เมื่ออยู่ใต้ฟ้า ต้องกล้าสู้ฝน
หลังคาเราทน ฝนตกไม่รั่ว
เกิดแก่เจ็บตาย ไร้คนหนีพ้น
ไม่ต้องกังวล ทำกุศลไว้มาก

โลกนี้มีทุกข์หลาย ไปสู่คติสบายกว่า
บุญเราสร้างมา พาสู่สวรรค์วิมาน
สวดมนต์ภาวนา เกิดปรีชาญาณ
เมื่อละสังขาร สู่สวรรค์แน่นอน

(๑๕ ตุลาคม ๒๕๖๔)

ยังมีลมหายใจ อย่าได้หมดหวัง
เมื่อยังมีกำลัง ตั้งใจทำประโยชน์
เวลามีจำกัด ต้องหัดทำกุศล
เป็นเสบียงบุญตน ช่วยให้พ้นทุกข์ภัย
พึ่งพระรัตนตรัย ผู้ทรงคุณยิ่งใหญ่
ช่วยนำทางพ้นภัย ในวัฏสงสาร
ให้เดินตามมรรคผล ไม่เป็นคนมักง่าย
ฝึกเสียสละก่อนชีพวาย ให้หัดตายก่อนตาย

(๑๙ ตุลาคม ๒๕๖๔)

โลกที่เราอยู่นี้ มีเวลาช้านาน
ซึ่งคนสมัยโบราณ ตั้งถิ่นฐานมาก่อน
จงอย่าได้ดูเบา เข้าใจทำกุศลไว้
อุทิศส่วนบุญให้ ท่านได้สุขเพิ่มบ้าง
การทำบุญอุทิศ ด้วยจิตใจหวังดี
เป็นมิตรไมตรี ทวีสุขร่วมกัน
ผู้รับส่วนบุญ ย่อมมีการุญตอบ
ความดีร่วมประกอบ ชอบด้วยสุขสันต์

(๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๔)

สวดมนต์เป็นยาทา ศีลธรรมเป็นยากิน
ปล่อยวางให้อาจิณ เป็นระบิลภาวนา

ทุกคนมุ่งพ้นทุกข์ ต้องการสุขไพบูลย์
จงทำบุญเพิ่มพูน เกื้อกูลทุนทางใจ

ให้หมั่นสวดมนต์ ชัยมงคลคาถา
เข้าใจพิจารณา ก้าวหน้าตามพุทธองค์

มุ่งปราบปวงมาร ประหารกิเลส
จนถึงสมุจเฉท เข้าเขตนิพพาน

(๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๔)

❖ คนที่ไม่เข้าใจเรื่องของชีวิตนั้น มีความโลภ โกรธ หลงมาก อยู่ก็ลำบาก จากไปก็สู่ทุคติ จากมนุษย์กลายเป็นเดรัจฉาน เปรต สัตว์นรก ต้องทุกข์ทรมานขนาดไหน เกิดเป็นมนุษย์ในโลกนี้ยังเจอโรคระบาดบ้าง สงครามบ้าง การล้างแค้นเบียดเบียนกันบ้าง ถึงสภาพแวดล้อมภายนอกจะทุกข์ยาก แต่ผลบุญนั้นย่อมอุดหนุนค้ำจุนผู้ที่ทำบุญอยู่เสมอไม่ให้ถึงกับทุกข์ยาก เช่นคนที่ไม่เคยสร้างบุญกุศลไว้เลย

(๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓)

❖ การอุทิศบุญกุศลนี้ จิตวิญญาณของผู้ที่ล่วงลับไปแล้วยังอยู่ในภพใดภพหนึ่ง สามารถรับบุญกุศลจากญาติมิตรได้ โดยเฉพาะผู้ที่ไม่ตกต่ำมากเป็นเดรัจฉาน เปรต อสุรกาย แต่สัตว์นรกนี้จะยาก ผู้อุทิศให้ต้องทำบุญก่อน เป็นโอกาสได้พิจารณาสังขารด้วยว่า สังขารเกิดขึ้น ตั้งอยู่ ดับไป เขาเป็นฉันใด เราก็เป็นฉันนั้น ก่อนที่จะจากโลกนี้ไป พอมีกำลังควรจะทำทานบ้าง ส่วนศีลและภาวนานั้น เมื่อทำแล้วจะเป็นกุศลข้อใดก็ตามสามารถแผ่กุศลไปยังผู้วายชนม์ได้

(๒ มีนาคม ๒๕๖๓)

❖ คนที่เรียนวิทยาการสมัยใหม่ ถ้าไม่สนใจเรื่องบาปบุญคุณโทษ เรื่องชาติก่อนชาติหน้าแล้ว ถือว่าขาดทุนชีวิตอย่างยิ่ง เพราะเมื่อมีโรคร้าย เหตุการณ์ร้าย สงครามหรืออุบัติเหตุเกิดขึ้นสามารถตัดรอนชีวิตคนเราเมื่อไรก็ได้ แต่คนที่ทำบุญอยู่เสมอนั้น อยู่ก็สบาย เมื่อสิ้นอายุขัยแล้วต้องอาศัยบุญที่ทำอย่างต่อเนื่องนี้ส่งถึงชาติต่อๆ ไป เรื่องปัจจัยข้าวของเงินทองอยู่แค่กายพอสิ้นชีวิตก็หมดความหมายเจ้าของนำไปไม่ได้ ทุกครั้งที่ให้ทาน รักษาศีล ภาวนาจะเก็บบุญกุศลไว้ในใจ อยู่ในโลกนี้ก็มีความสุข ตามที่พระพุทธเจ้าแสดงไว้ว่า "การสั่งสมบุญนำมาซึ่งความสุข"

(๒๙ เมษายน ๒๕๖๓)

ชีวิตเป็นของน้อย อย่ารอคอยวาสนา

ชีวิตเป็นของน้อย อย่ารอคอยวาสนา
ทุกโอกาสที่มา รีบสร้างบารมีไว้
บางท่านมีความคิด แต่ผิดหลักการพุทธ
ตามตัณหาไม่หยุด จนหลุดจากความสุข
ไม่มีคุกแห่งใด ใช้เป็นที่ลงโทษ
ยิ่งกว่านรกสุดโหด เพราะโทษร้ายทำมา
ไม่มีสภาวะไหน ได้เป็นที่สูงสุด
ยิ่งกว่าถึงวิมุตติ จิตบริสุทธิ์สุดส่วน

(๗ สิงหาคม ๒๕๖๔)

เกิดมาในโลกนี้ มีบุญบาปตามมา
พื้นฐานสติปัญญา ชะตาต่างกันไป
ไม่ควรคิดกังวล ในอดีตที่พ้นมา
ตั้งต้นแสวงหา มาทำกุศลใหม่

อ่านตนให้ออก บอกตนให้ได้
ปรับปรุงตนไว้ ให้อนาคตเจริญขึ้น
ยังมีชีวิตอยู่ รู้จักสร้างความดี
บุญกุศลย่อมทวี มีกำไรชีวิต

(๑๙ กรกฎาคม ๒๕๖๔)

ยังมีชีวิตอยู่ พิจารณาดูตน
ทั้งโลกที่สับสน อย่ากังวลมากนัก
อดีตที่ผ่านไป ให้เป็นบทเรียน
เข้าใจปรับเปลี่ยน เพียรพัฒนาปัจจุบัน

อนาคตข้างหน้า เร็วช้าไม่ทราบ
ควรเว้นทำบาป การทำหยาบคาย
ตั้งใจสร้างกุศล ขวนขวายทำบุญไว้
หมั่นภาวนาไป เพิ่มคุณค่าให้ตน

(๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๔)

เกิดมาในโลกนี้ ควรมุ่งทำความดี
อย่าปล่อยให้เสียที ที่เกิดเป็นมนุษย์
อยู่ในโลกชั่วคราว เวลาไม่ยาวกระทำชั่ว
เป็นเหตุให้ใจหมองมัว จะพาตัวหายนะ

ตราบที่หายใจได้ จงทำประโยชน์ไว้
ทำอย่างต้นไม้ใหญ่ ไม่เอาอย่างกาฝาก
รู้สิ่งใดให้แจ้งชัด ฝึกฝนเพิ่มความถนัด
กอปรกิจไม่ติดขัด ได้พัฒนาชีวิตตน

(๒๗ สิงหาคม ๒๕๖๔)

เมื่อความรู้ก็ขาด ความสามารถไม่มี
ทั้งไร้คุณความดี ชีวิตเริ่มล้มเหลว
ถ้าไม่มีความหวัง ขาดความตั้งใจทำ
ปล่อยชีวิตตกต่ำ ทำอะไรไม่สำเร็จ

เริ่มมีความอดทน ขวนขวายงานเต็มที่
ตั้งใจทำด้วยดี ย่อมมีความก้าวหน้า
เกิดศรัทธาในกุศล สนใจสร้างความดี
เป็นการเพิ่มบารมี ชีวิตนี้เจริญขึ้น

(๒๘ สิงหาคม ๒๕๖๔)

ชีวิตยาวหรือสั้น ไม่สำคัญเท่าใด
ใช้ชีวิตอย่างไร ให้ดีมีคุณกว่า
ชีวิตไร้วิชา เหมือนบุปผาไร้กลิ่น
ถ้ามุ่งเพียงหากิน จนสิ้นใจไร้กุศล

ชีวิตที่ขาดทุน ชอบทำทารุณกรรม
ติดคุกเป็นประจำ ใจดำอำมหิต
ชีวิตมีกำไร เพราะได้ทำประโยชน์
มุ่งแต่คุณไร้โทษ จนโชติช่วงชัชวาล

(๖ กันยายน ๒๕๖๔)

ชีวิตที่ดีงาม พยายามสร้างประโยชน์
ทำงานไม่มีโทษ โปรดสัตว์ให้เป็นสุข
ชีวิตมีคุณธรรม ไม่ถลำกระทำบาป
มีศรัทธาการไหว้กราบ เพื่อปราบทิฐิตน

ชีวิตที่มีคุณ จิตใจใฝ่การุญ
นิสัยชอบทำบุญ เพิ่มคุณค่าชีวิต
ชีวิตมีศักดิ์ศรี อยู่ที่การทำเหตุ
มุ่งลดละกิเลส เข้าเขตพระนิพพาน

(๑๑ กันยายน ๒๕๖๔)

ทำสิ่งใดจับจด หมดเวลาเสียเปล่า
ได้เพียงแค่เงา เอาผลงานไม่ได้
ชีวิตคิดต่อสู้ ความรู้คือกำลัง
เพิ่มความดีมีพลัง ยังผลให้สำเร็จ

รอบรู้ไร้ความดี เก่งแต่ไร้ศักดิ์ศรี
มีดีไร้ไมตรี เห็นแก่ตัวทวีขึ้น
ความรู้คู่ความดี มีไมตรีทั้งเก่ง
ดีจริงใจนักเลง ผู้ข่มเหงเกรงขาม

(๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๔)

มุ่งชีวิตยืนนาน ต้องมีอุดมการณ์
รู้จักสร้างการงาน มีหลักฐานมั่นคง
วัยต้นเก่งศึกษา วัยกลางหางานคล่อง
สามารถออมเงินทอง มองวัยปลายเบาใจ

ตอนวัยเกษียณ เรียนรู้ชีวิต
เข้าใจพัฒนาจิต ก่อนโรคภัยพิชิต
ชีวิตมีประโยชน์ ให้โชติช่วงทุกวัย
จนจิตใจผ่องใส ได้ชีวิตยืนยง

(๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๔)

❖ วัด หมายถึงการประเมินผล มีกำไรหรือขาดทุนอย่างไร การประเมินผลทางโลกเป็นขั้นเป็นตอนชั่วคราว ตั้งแต่เกิดมามีร่างกายสมบูรณ์แข็งแรงหรืออ่อนแอ พิการ เข้ารับการศึกษาจนถึงระดับไหน ประกอบอาชีพอะไร มีตำแหน่งหน้าที่การงานอย่างไรบ้าง ส่วนพระพุทธศาสนาให้วัดด้านจิตใจ ตั้งแต่เกิดจนถึงปัจจุบันเกิดมามีรูปร่างกายดี ฐานะดี ปัญญาดี เรียกว่ามีกำไร ถ้าเกิดมาพ่อแม่ยากจน ร่างกายไม่แข็งแรง สติปัญญาไม่ดีก็เรียกว่าขาดทุน เมื่อเราล่วงลับดับขันธ์ในตอนนี้ ชีวิตเราจะได้กำไรหรือขาดทุน เป็นผลจากบุญบาปที่กระทำมา เราอยู่ในยุคของพระสมณโคดมยังมีโอกาสพัฒนาจิต จากการเสียสละให้ทาน จิตจะสูงขึ้นเหนือกว่าความโลภ รักษาศีล เจริญเมตตา สร้างความเพียรจิตก็สูงเหนือความโกรธ ศึกษาภาวนาละความไม่รู้จิตสูงเหนือความหลง หากเราปฏิบัติดังนี้ด้วยความศรัทธาในคำสอนของพระพุทธเจ้าก็เป็นกำไรยิ่งกว่ากำไรทางโลก

(๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓)

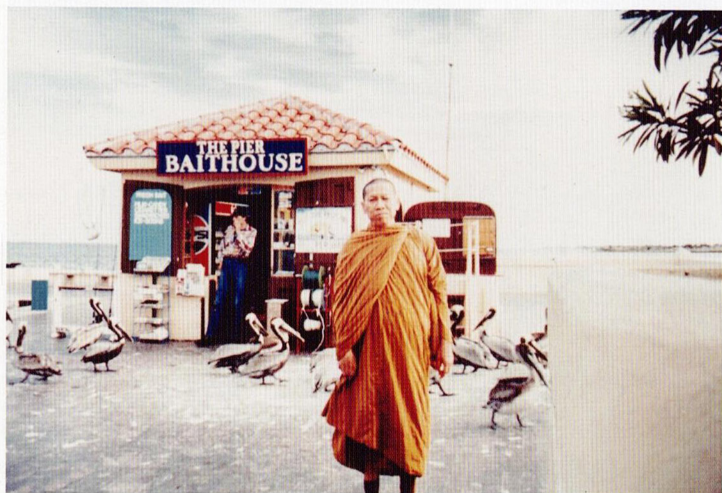
❖ พระพุทธศาสนาสอนว่าสวรรค์มี นรกมี พรหมโลกมี มรรคผลนิพพานมี ระยะเวลาโลกนี้สั้น ถ้าทำชั่วแม้เพียงไม่มากแต่ตกนรกยาวนานไม่คุ้มกัน ชีวิตของคนทางโลกขวนขวายเรื่องวัตถุปัจจัยเป็นส่วนใหญ่ ไม่ค่อยสอนกันถึงเบื้องหลังของความตาย ว่าแต่ละชีวิตจะเดินทางไปที่ใดจึงลืมระวังเรื่องบาป เรื่องนรก เกิดพลาดพลั้งไปทำบาปทำผิดกฎหมาย แม้จะมีความรู้ความสามารถ มีพรรคพวกทำให้หนีกฎหมายได้แต่ก็หนีกฎแห่งกรรมไปไม่ได้

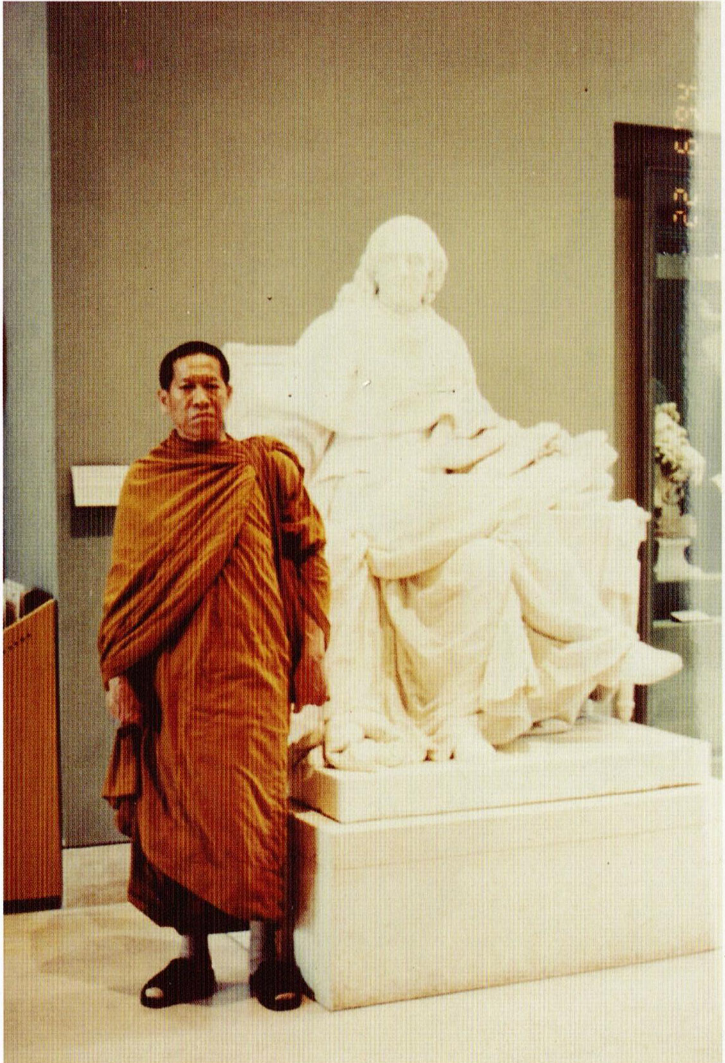
(๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓)

B • C
BRITISH AIRWAYS

THE PIER
BAITHOUSE

สำรวมอินทรีย์ ไม่มีประมาท โรคภัยระบาด แคล้วคลาดพ้นไป

ต้องการความสุข อย่าให้ทุกข์ใคร
เมตตารักใคร่ น้ำใจเกื้อกูล
รักษาศีลธรรม ไม่ทำทุจริต
เข้าใจนึกคิด เว้นผิดกฎหมาย

สำรวมอินทรีย์ ไม่มีประมาท
โรคภัยระบาด แคล้วคลาดพ้นไป
ไหว้พระสวดมนต์ ขวนขวายภาวนา
เพิ่มสติปัญญา ผาสุกยั่งยืน

(๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๔)

โลกทุกวันนี้ มีการแข่งขัน
อย่าให้คืนวัน แปรผันไปเปล่า
แสวงหาความรู้ ไว้สู้งานใหม่
ยุคสมัยเปลี่ยนไป อย่าได้ล้าหลัง

เกิดมาเป็นคน เพื่อสร้างกุศล
อย่ามัวกังวล สะสมลาภผล
มีความสามารถ ไม่ขาดความดี
สุขสบายในโลกนี้ สุขสวัสดีโลกหน้า

(๑ กรกฎาคม ๒๕๖๔)

ผู้เห็นแก่ตน เป็นคนไร้ค่า
เพราะขาดปัญญา ไม่กล้าช่วยใคร
ถ้าพูดโดยไม่คิด มักขาดมิตรสหาย
ทำอะไรมักง่าย ลงท้ายงานไม่ดี

คนเก่งเป็นกองหน้า คนกล้าเป็นกองหลัง
กองกลางมีพลัง ย่อมยังปรปักษ์พ่าย
ความรู้ช่วยส่งเสริม ความดีเติมองอาจ
มีสติไม่ประมาท มีโอกาสฉลองชัย

(๓ กรกฎาคม ๒๕๖๔)

โรคร้ายระบาด เมื่อไม่ประมาท
โรคร้ายระบาด สามารถป้องกัน
โรคร้ายระบาด สวดมนต์อย่าขาด
โรคร้ายระบาด มีอำนาจคุ้มครอง

โรคร้ายระบาด จิตใจองอาจ
โรคร้ายระบาด ฉลาดแก้ไขได้
โรคร้ายระบาด ภาวนากันพลาด
โรคร้ายระบาด แคล้วคลาดเราไป

(๑๗ กรกฎาคม ๒๕๖๔)

พุทธองค์ทรงแสดงไว้ สะสมบุญทำให้
ความสุขเกิดมีได้ ตลอดไปกาลนาน
โลกนี้มีญาติมิตร ที่คิดช่วยเหลือเรา
แต่ไม่มีใครเขา จะไปกับเราได้

บุญที่สะสมไว้ ช่วยเราในโลกหน้า
ซึ่งไม่มีใครกล้า พาช่วยให้เราได้
ผู้ใดไม่ประมาท ฉลาดสะสมบุญไว้
อยู่โลกนี้สุขใจ ไปโลกหน้าสุคติ

(๑๐ ตุลาคม ๒๕๖๔)

เรื่องราวของสังคม มีล่มจมมีสบาย
มีเกิดและมีตาย สัตว์ทั้งหลายคล้ายกัน
เป็นอยู่ในโลกนี้ ควรต้องมีงานทำ
มีรายได้สูงต่ำ ค้ำจุนชีวิตไว้
ถ้าล่วงลับดับขันธ์ ผันแปรไปโลกใหม่
จึงต้องเตรียมบุญไว้ ก่อนจะลาโลกไป
ผู้ที่ไม่ประมาท มีเสบียงบุญไม่ขาด
อยู่โลกนี้องอาจ ไปชาติหน้ารุ่งเรือง

(๒๙ ตุลาคม ๒๕๖๔)

❖ อย่าลืมลม อย่าลืมกาย อย่าลืมตาย อย่าลืมตัว อย่าเป็นกบเฝ้ากอบัว

(๑๓ กันยายน ๒๕๑๙)

❖ เป็นธรรมดาอยู่เองสำหรับผู้ยังเพลิดเพลินลุ่มหลงในความสุขทางโลก ย่อมจะเห็นพวกแสวงหาธรรมเป็นพวกครึล้าสมัย หรือสุดแต่เขาจะว่า อย่าว่าแต่เราๆ ท่านๆ เลย แม้สมเด็จพระพุฒาจารย์ (โต พฺรหฺมรํสี) ยังเคยอุทานว่า "แต่ก่อนขรัวโตบ้า ก็ว่าขรัวโตดี พอขรัวโตดี ก็ว่าขรัวโตบ้า" ตอนท่านจิตยังเป็นโลก ทำอะไรแบบชาวโลกอยู่ก็ไม่มีใครเห็นแปลก แต่พอจิตท่านเป็นธรรมยิ่งขึ้น การประพฤติปฏิบัติของท่านทวนกระแสโลกมากขึ้น จึงถูกคนไม่เข้าใจนินทาต่างๆ ได้เหมือนกัน เรื่องนี้เป็นสิ่งที่น่าเห็นใจ ถ้าความเห็นต่างกันมากก็ช่วยยาก

(๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๑๙)

❖ ทุกวันให้หมั่นรักษาดีเดิมและให้เติมดีใหม่ ให้หมั่นบั่นทอนเลวลง ให้ปลดปลงเลวทรามออกไป ชีวิตจะได้เจริญยิ่งขึ้น

มุ่งความสำเร็จ มุ่งเพชรน้ำดี มุ่งทำเหตุดีงาม

มุ่งความสำเร็จ ต้องเรียนให้เสร็จ
มุ่งความสำเร็จ ทำอะไรให้เด็ดขาด
มุ่งความสำเร็จ ไม่มุ่งของเบ็ดเตล็ด
มุ่งความสำเร็จ ให้มุ่งเพชรน้ำดี

มุ่งความสำเร็จ มุ่งทำเหตุดีงาม
มุ่งความสำเร็จ อย่าได้ทำทุเรศ
มุ่งความสำเร็จ ไม่ควรก่อเลศนัย
มุ่งความสำเร็จ ต้องมีเจตนาดี

(๔ ตุลาคม ๒๕๖๔)

ทำดีเพื่ออวดเด่น จะถูกญาติมิตรเขม่น
ทำดีมุ่งใจเย็น ผู้พบเห็นเย็นใจ
ทำบาปหวังเอาบุญ จะขาดทุนชีวิต
ทำบุญพัฒนาจิต ชีวิตมีกำไร

ต่อสู้กับโรคร้าย อย่าเสียดายทรัพย์สิน
ชีวิตยังไม่สิ้น ยังหาสินทรัพย์คืนได้
บทเรียนในอดีต ช่วยปรับปรุงความคิด
แก้ไขสิ่งที่ผิด จิตใจยิ่งเจริญขึ้น

(๑๐ สิงหาคม ๒๕๖๔)

ชื่อเสียงที่ดี มีคนริษยา
ชื่อเสียงชั่วช้า ผู้คนสมน้ำหน้า
ใช้ไฟพิสูจน์ทอง ใช้ของล่อใจคน
พึ่งขันติไว้ให้ตน ยามขวนขวายทำงาน

เช็ดกระจกฝุ่นหมด ชำระใจลดทุกข์
จนได้ถึงบรมสุข สิ้นยุคเข็ญลงได้
สุขอื่นหมื่นแสน ไม่แม้นเหมือนสุขใจ
เป็นความสุขยิ่งใหญ่ กล่าวว่าได้นิพพาน

(๒๔ กันยายน ๒๕๖๔)

ถ้าเราหยุดอยู่นิ่ง
ผู้อื่นวิ่งขึ้นหน้า
ไม่เข้าใจรักษา
อาการป่วยทรุดลง

ถ้าเรายอมลำบาก
ความยุ่งยากลดน้อย
ไม่รู้จักรอคอย
ปัญหามักเกิดบ่อย

อยากเป็นคนมีเกียรติ
อย่าหมิ่นเหยียดหยามใคร
ยกย่องผู้อื่นไว้
จะไม่ค่อยมีศัตรู

หาโอกาสไม่ได้
ก็ให้สร้างขึ้นมา
ถ้าอยากเจริญก้าวหน้า
ต้องพัฒนาตนเอง

(๒๘ กันยายน ๒๕๖๔)

อยากสมบูรณ์อนามัย
ต้องขวนขวายออกกำลัง
อยากได้กายมีพลัง
ให้ตั้งใจเล่นกีฬา

อยากมีความร่ำรวย
ฉวยโอกาสทำงาน
อยากมีสุขสำราญ
อย่าล้างผลาญศีลธรรม

อยากได้ลาภเหลือ
ให้เอื้อเฟื้อเป็นนิตย์
อยากเพิ่มญาติมิตร
ต้องมีจิตเมตตา

อยากมีพลังใจ
ให้หมั่นเข้าฌาน
อยากได้ปัญญาญาณ
เจริญด้านวิปัสสนา

(๑๒ ตุลาคม ๒๕๖๔)

ต้องการอายุยืน ฝึกฝืนสังขาร
รู้ประมาณอาหาร รู้กาลไสยาสน์
รักษาธาตุปกติ อิริยาบถสมดุล
มุ่งสะอาดกวาดฝุ่น เกื้อกูลความสบาย

ถูกแดดยามเช้า เอาวิตามินดี
เพิ่มออกซิเจนฟรี มีของใช้เหมาะสม
ฝึกภาวนาไว้ ให้อารมณ์ดี
สุขภาพบังเกิดมี ได้ทวีสันติสุข

(๑๔ ตุลาคม ๒๕๖๔)

ชีวิตคนสูงส่ง ตรงที่มีคุณธรรม
ชีวิตตกต่ำ เพราะทำบาปกรรม
วันนี้ทำดีไว้ วันต่อไปมีสุข
ทำบาปย่อมก่อทุกข์ รักสนุกเกิดทุกข์สนัด

บ้านเมืองไม่เจริญ ถ้าคนเพลินอบายมุข
ผิดกฎหมายเข้าคุก ผิดธรรมเข้าทางทุกข์
ถูกกฎหมายมีสุข ถูกธรรมไม่ทุกข์ใจ
ทำอะไรให้ถูกไว้ อยู่ที่ไหนใจเป็นสุข

(๒๐ ตุลาคม ๒๕๖๔)

เกิดเป็นคนมั่งมี ขยันดีหาทรัพย์ได้
ส่วนผู้ที่ยากไร้ ส่วนใหญ่มักเกียจคร้าน
ปลูกไมตรีอย่าบ่น สร้างกุศลอย่าโรย
ให้ทานไม่ต้องโปรย คนโกยชอบแย่งกัน
ผู้มีเกียรติยศ ต้องปรากฏพระคุณ
ได้ผู้ใหญ่การุญ ผู้น้อยหนุนเทิดทูน
คนเก่งมีวิชา เพราะตั้งใจศึกษา
คนดีหมั่นภาวนา มุ่งหน้าปฏิบัติธรรม

(๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๔)

❖ พระพุทธศาสนาแสดงให้เห็นว่า จิตของคนเรามีบุญกับบาปติดตามมาแสดงให้เห็นตั้งแต่เกิด ถ้ามีบุญมากเกิดมามีสุขภาพดี ฐานะดี สติปัญญาดี ตรงกันข้ามถ้ามีบาปมาก เกิดมาสุขภาพไม่ดี โรคภัยมาก อายุสั้น ฐานะก็ไม่ดี ทำมาหากินลำบาก ใช้สติปัญญาไปในทางโลภ โกรธ หลง

(๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓)

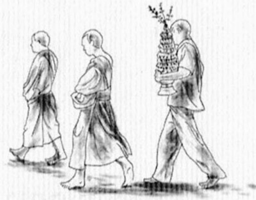
❖ เมื่อไม่มีข้าว
เรากินขนมปังแทนได้

เมื่อไม่มีตึกงามพร้อม
กระท่อมน้อยก็พออยู่ไป

เมื่อไม่มีเสียงดนตรีบรรเลง
เพียงนกร้องเพลงก็พอฟัง

แต่ถ้าไม่มีพุทธํ ธมฺมํ สงฺฆํ
แม้ยังมีชีวิตอยู่ก็ไร้ความหมาย

❖ เด็กวันนี้คือ ผู้ใหญ่ในวันหน้า แสดงให้เห็นความไม่เที่ยงของสังขาร ฉะนั้นนอกจากเรื่องการทำมาหากินแล้ว การทำบุญสุนทานก็เป็นส่วนหนึ่งที่จะเสริมจิตใจของแต่ละคนให้มีเสบียงบุญ เพราะเสบียงทรัพย์สินไปได้แค่หมดลม ศีลธรรมไปถึงหมดกิเลส อิ่มกายชั่วคราว อิ่มใจไปได้ถึงชาติหน้า ทำมาหากิน เล่นกีฬาชนะร่ำรวยแต่ในโลกนี้ แต่การภาวนาทำให้เราชนะความหลง โลกนี้ก็ชนะไปชาติหน้าจิตวิญญาณก็ดีขึ้น เมื่อยังไม่ถึงหมดกิเลส เราชาวพุทธบำรุงพุทธศาสนา เข้าวัดทำบุญกุศล เมื่อเกิดใหม่ก็มีโอกาสอยู่ในดินแดนของพระพุทธศาสนา

(๑๘ เมษายน ๒๕๖๓)

ชีวิตมีปัญหา ใช้ปัญญาแก้ไข
ต้องเข้าใจเหตุผล

ชีวิตมีปัญหา ใช้ปัญญาแก้ไข
แต่ก่อนจะแก้ได้ ต้องเข้าใจเหตุผล
ปัญญาทางโลก มุ่งโชคเป็นเงิน
ให้มีส่วนเกิน เจริญในกำไร

ปัญญาทางธรรม บำเพ็ญภาวนา
จนเกิดวิชชา ดวงตาเห็นธรรม
ปรับเปลี่ยนชีวิต ปิดทางขมขื่น
เป็นจิตแช่มชื่น ขึ้นสู่อริยชน

(๑๒ กรกฎาคม ๒๕๖๔)

ต่ำแต่อย่าโง่ โตแต่อย่าหยิ่ง
บางครั้งต้องนิ่ง บางสิ่งต้องพูด
เหตุการณ์บางวัน ควรผันแปรไป
บางแห่งไปไกล บางงานอยู่ใกล้

ถ้ารู้ว่าผิด อย่าคิดไปทำ
ที่สูงหรือต่ำ คำนึงตามควร
ทำดีไว้เสมอ ย่อมเจอความสุข
เป็นไปทุกยุค ทุกข์ใจลดลง

(๖ กรกฎาคม ๒๕๖๔)

มืดบอดทางปัญญา มีหูตายังหลง
จิตใจไม่มั่นคง มักเดินไม่ตรงทาง
มืดทางส่องด้วยไฟ มืดใจส่องด้วยธรรม
ความชั่วพาใจต่ำ ทำดีใจสูงขึ้น

บารมีไม่สร้างไว้ จิตใจมักหวั่นไหว
ขาดที่พึ่งทางใจ ไม่มีใครตามช่วย
กุศลควรเร่งทำ บาปกรรมควรเร่งละ
บังเกิดความเสียสละ เป็นอิสระทางใจ

(๙ กรกฎาคม ๒๕๖๔)

เกิดยินดียินร้าย เพราะขาดพลังใจ
จิตใจหวั่นไหว ไปตามเหตุการณ์
พวกมากลากไป ไม่รู้ถูกผิด
ควรใช้ความคิด พิจารณ์ตามธรรม

สิ่งใดเป็นไป เพื่อให้เสียหาย
เกิดความวุ่นวาย อันตรายควรเว้น
เรื่องยุ่งยากภายนอก อย่าออกไปเกี่ยว
เกิดมาตายคนเดียว ควรเกี่ยวแต่เรื่องดี

(๑๘ สิงหาคม ๒๕๖๔)

มุ่งหวังสิ่งที่ดี ต้องมีสติปัญญา
สิ่งที่มีคุณค่า ย่อมจักหาได้ยาก
เมื่อจิตใจสงบ พบความสุขได้ง่าย
ถ้าร่างกายสบาย ความเจ็บไข้คลายลง

ครั้นถึงเวลาตาย ของนอกกายไร้ค่า
จะไปสู่โลกหน้า เงินตราไม่ตามไป
เมื่อยังมีชีวิต ควรคิดไว้ล่วงหน้า
บุญกุศลมีค่า หมั่นหาสะสมไว้

(๑ กันยายน ๒๕๖๔)

ก่อนได้พบความสุข ต้องกล้าทนทุกข์กาย
เริ่มต้นเพาะผักขาย ตอนปลายปลูกไม้ผล
มีสติคู่ปัญญา ก้าวหน้าทางปลอดภัย
มืดตาใช้แสงไฟ มืดใจใช้แสงธรรม

มีเงินมากเกินไป แบ่งให้เขาใช้บ้าง
ไปไหนไม่อ้างว้าง มักมีเพื่อนร่วมทาง
เยาว์วัยขยันเรียนไว้ เติบใหญ่มีเงินใช้
ยังมีลมหายใจ ย่อมไม่มีหมดหวัง

(๓ ตุลาคม ๒๕๖๔)

ถ้าหย่อนต้องดึง ถ้าตึงต้องผ่อน
รู้จักขั้นตอน อ่อนนอกแข็งใน
กลัวให้ถูกท่า กล้าให้ถูกที่
แม้การทำความดี จงมีความรอบคอบ

หมั่นเจริญเมตตา จิตใจปรานี
เมื่อเกิดความมั่งมี ให้ทวีความเอื้อเฟื้อ
รักเงินอย่าจ่ายเปลือง รักมิตรอย่าหาเรื่อง
ควบคุมความขัดเคือง เรื่องร้ายไม่บังเกิด

(๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๔)

❖ ไม่ว่างานทางโลกหรือทางธรรมก็ต้องยากลำบากด้วยกันทั้งนั้นจึงจะได้ผล ต่างแต่งานของโลกไม่มีวันจบ ส่วนงานทางธรรมนั้นมีทางจบได้วันหนึ่ง แม้จะไม่รู้ว่าเป็นวันใดหรือชาติไหนก็ตาม งานทางธรรมนั้น มองเห็นผลยาก เพราะเป็นเรื่องของจิตใจที่มองไม่เห็น คนส่วนใหญ่จึงทุ่มเทความสนใจไปทางโลกด้วยได้ผลเป็นวัตถุตอบแทนที่เห็นง่าย ฉะนั้นการที่มีความศรัทธาในด้านจิตภาวนา จึงนับว่าเป็นผู้มีปัญญามองเห็นคุณค่าที่แฝงอยู่ในส่วนลึกนั้นได้

(๒๐ สิงหาคม ๒๕๑๙)

❖ ใช้สติปัญญาพาตัวรอด
เพียรตลอดยากเท่าไรไม่หน่ายหนี
จิตอดทนยึดมั่นในความดี
นำวิถีชีวิตไพจิตรเอย

(๑ มกราคม ๒๕๔๕)

❖ โลกของเรามีการเปลี่ยนแปลง แปรปรวน คนในโลกก็เช่นกันถ้าไม่มีธรรมมักจะวุ่นวายหวั่นไหวไปตามอารมณ์ พวกมากลากไป โลกนี้มีหลายชาติ หลายลัทธิศาสนา เกิดคนละดินแดน แยกกันปกครอง เวลาได้ผลประโยชน์ร่วมกันก็ปรองดอง ขัดผลประโยชน์ก็เบียดเบียนกัน นอกจากนั้นแล้วยังทำลายป่า ทำร้ายสัตว์มากมาย ฉะนั้น ถ้าใจบาป มีกิเลสตัณหาก็ดึงคนลงต่ำง่าย เรื่องทาน ศีล ภาวนา บุญกุศลนี้ดึงคนขึ้นยาก ยกเว้นผู้ที่บำเพ็ญต่อเนื่องมาก็จะเกิดมีนิสัย ศรัทธาทางบุญกุศล มีปัญญารู้ว่าสุขโลกีย์นั้นไม่แน่นอนเหมือนสุขทางบุญกุศล เมื่อใจมีที่พึ่งแล้ว ความทุกข์ภายนอกจะรบกวนได้น้อย

(๓ มีนาคม ๒๕๖๓)

วันอาสาฬหบูชา ชาวพุทธพึงคารวะ ด้วยปฏิบัติบูชา

วันอาสาฬหบูชา พระบรมศาสดา
แสดงปฐมเทศนา ว่าด้วย**อริยสัจ**
โปรด**ปัญจวัคคีย์** มี**พระโกณฑัญญะ**
ให้บรรลุธรรมะ เป็น**อริยสงฆ์**

เกิดดวงตาเห็นธรรม ทุกสิ่งดำรงชั่วขณะ
แม้ตัณหาราคะ ละด้วย**อริยมรรค**
วันอาสาฬหบูชา มานึกถึงพระอริยะ
ชาวพุทธพึงคารวะ ด้วยปฏิบัติบูชา

(๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๔)

กาลเข้าพรรษา พระหาที่อาศัย
ต้องหยุดจาริกไป ในสถานที่ใกล้ไกล
วันจำพรรษา **พระสงฆ์ขอขมากัน**
เลิกถือโทษทัณฑ์ หันหน้าปรองดอง

เป็นกาลฤดูฝน เริ่มต้นศึกษาธรรม
มีครูบาประจำ ได้แนะนำเพิ่มเติม
เรียนดีรู้คัมภีร์ ปฏิบัติดีลดกิเลส
จนถึงปฏิเวท สิ้นกิเลสพ้นทุกข์

(๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๔)

ถึงดิถีเวียนมา **เฉลิมพระชนมพรรษา**
แห่งองค์กษัตรา มาบรรจบอีกครั้ง
ประเทศไทยเรานี้ มีเอกราชยาวนาน
ราษฎรอยู่สำราญ ใต้ร่มพระบารมี

เมืองไทยของเรานี้ ที่ได้มีศักดิ์ศรี
เพราะ**ราชวงศ์จักรี** ทรงมีคุณูปการ
เราควรมีกตัญญู รู้คุณสถาบัน
สามัคคีร่วมกัน จรรโลงสันติสุข

(๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๔)

ถึง**วันเกิด**ทั้งที พิจารณ์ตนเองไว้
ศึกษาถึงชั้นไหน มีความรู้อย่างใด
ถึงคราวได้ทำงาน ชำนาญการอะไร
ผลประโยชน์รายได้ กำไรหรือขาดทุน

สุขภาพทางกาย สุขสบายหรือเจ็บไข้
สุขภาพทางใจ ผ่องใสหรือเศร้าหมอง
ยามจะจากโลกนี้ สำคัญที่จิตใจ
หมั่นพัฒนาจิตไว้ เป็นยอดกำไรชีวิต

(๑ สิงหาคม ๒๕๖๔)

ถึง**วันแม่แห่งชาติ** ประกาศคุณมารดา
ให้กำเนิดลูกมา ทั้งส่งให้ศึกษา
ดูแลจนเติบใหญ่ หวังให้ลูกได้ดี
ลูกจึงควรจะมี จิตที่สำนึกคุณ

เมื่อเกิดมาทั้งที จงมีกตัญญู
อย่าได้คิดลบหลู่ ผู้ที่เป็นชนนี
ควรเว้นสิ่งเสียหาย อย่าทำลายใจท่าน
จะได้อยู่สุขสราญ เบิกบานไปด้วยกัน

(๑๒ สิงหาคม ๒๕๖๔)

ถึง**วันโกน**ให้ละ **วันพระ**ให้บำเพ็ญ
ความชั่วจงละเว้น เร่งบำเพ็ญกุศล
ชำระใจให้ขาวรอบ โดยประกอบภาวนา
ให้พลังจิตแก่กล้า เกิดปัญญาญาณ

ยิ่งให้ยิ่งได้เพิ่ม ยิ่งมีศีลเสริมอายุ
ละเว้นเสื้อผ้าผุ รุเป็นผ้าเช็ดเท้า
เปลี่ยนหนักให้เป็นเบา เปลี่ยนข้าวให้เป็นแป้ง
เปลี่ยนแรงให้เป็นแบงค์ แปลงน้ำแข็งเป็นน้ำตาล

(๒๑ กันยายน ๒๕๖๔)

วันออกพรรษา ลาจากกันบ้าง
หลายท่านเดินทาง ต่างกิจการไป
ทางพระให้รู้ กิเลสเหลืออยู่
บางขณะไม่รู้ จู่ไปทางผิด

ผิดพลาดประการใด ให้เพื่อนบอกบ้าง
พอได้ทราบทาง กระจ่างต่อไป
ต่างลดมานะ ละการถือตัว
คลายความเมามัว ความชั่วหายกลายดี

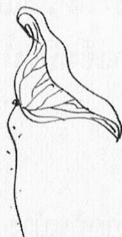
(๒๑ ตุลาคม ๒๕๖๔)

รัชกาลที่ห้า

พระบรมราชาไทย

ปรีชาญาณยิ่งใหญ่
สมัยอาณานิคม

ปลาใหญ่กินปลาเล็ก
เป็นเด็กถูกรังแก
ถ้าไม่รู้จักแก้
แพ้เขาแน่นอน

พระองค์ทรงสามารถ
ทรงฉลาดแก้ปัญหา
เอกราชถูกรักษา
ชาวประชาเป็นสุข

ขอจงทรงพระเจริญ
เพลินในสวรรคาลัย
ปวงประชาชาติไทย
ร่วมใจถวายพระกุศล

(๒๓ ตุลาคม ๒๕๖๔)

เดือนสิบเอ็ดน้ำนอง เดือนสิบสองน้ำเจิ่ง
ผู้คนต่างรื่นเริง บันเทิง**ลอยกระทง**
ลมหนาวเริ่มเข้ามา หนุ่มสาวพากันพบ
มีโอกาสประสบ ได้คบหาถูกกาล

ชีวิตของคนเรา อย่าเอาอย่างกระทง
เพราะขาดเจตจำนง คงไม่สมความหวัง
กระทงลอยน้ำไป ไร้ซึ่งจุดมุ่งหมาย
ส่วนเรือมีคนพาย บ่ายไปตามประสงค์

(๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๔)

ใกล้วันสิ้นปี พิจารณาชีวิต
สำรวมดวงจิต คิดถึงสังขาร
เกิดมาทั้งที ทำดีใดบ้าง
พอเป็นเครื่องอ้าง ทางเดินสู่ภพใหม่

ขึ้นสูงหรือลงต่ำ สุดแต่กรรมทำมา
ถ้าทำบาปหยาบช้า พาไปทางทุคติ
บำเพ็ญบุญกุศล ส่งตนไปทางดี
เกิดมาทั้งที มีกำไรชีวิต

(๒๓ ตุลาคม ๒๕๖๔)

❖ พระพุทธเจ้าทรงบัญญัติเรื่องของพระวินัยไว้แสดงเหตุของความผิด ผลของความชั่วโดยไม่ต้องมีเจ้าหน้าที่มาจัดการ ไม่ต้องถูกลงโทษเหมือนทางโลก เมื่อผู้บวชรู้ว่าประพฤติตามธรรมวินัยแล้ว ทำให้จิตใจของผู้ดำเนินตามนั้นสะอาด สงบง่าย ฉะนั้นเรื่องการปลงอาบัติซึ่งแสดงถึงการทบทวนตัวเราว่ามีการละเมิดพระวินัยข้อไหนก็บอกให้อีกฝ่ายหนึ่งทราบเพื่อจะได้แก้ไขตนเอง เมื่อออกพรรษาแล้วจะมีการปวารณา ว่ากล่าวตักเตือนพระที่ทำผิดได้โดยไม่ถือโทษ โกรธเคืองกัน แสดงว่าท่านไม่ให้มานินทาว่าร้ายกัน เพียงบอกว่าใครประพฤติตัวผิดก็ต้องปรับตัวให้ดีขึ้น ซึ่งปัจจุบันคนส่วนมากจะใช้อารมณ์ยิ่งกว่าเหตุผลแบ่งเป็นพวกเป็นคณะ มีการประณามผู้ทำผิด ทำชั่วต่างๆ คนที่เพ่งโทษเขานั้น พระพุทธเจ้าแสดงว่าเป็นการทำกรรมไม่ดีเหมือนกัน เป็นมโนกรรมที่ไม่ดี

(๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓)

เรื่องกฎแห่งกรรม เป็นสัจธรรมโดยชอบ

เมื่อเกาไม่ถูกที่ ทำดีไม่ถูกกาล
ยังเดือดร้อนรำคาญ อย่าหาญไปโทษกฎ
รู้จักกาลเทศะ ควรทำตามระยะ
เห็นผลถูกจังหวะ จะช่วยคลายสงสัย

ทำงานแล้วเป็นสุข สนุกเมื่อได้ทำการ
เพราะเห็นผลงาน ที่บันดาลในใจ
เรื่องกฎแห่งกรรม เป็นสัจธรรมโดยชอบ
มีไตรลักษณ์ประกอบ ต้องรอบคอบพิจารณ์

(๕ กรกฎาคม ๒๕๖๔)

ปัจจุบันวันนี้ เรายังมีชีวิต
ควรใช้เอกสิทธิ์ คิดทำประโยชน์
ความดีสร้างไว้ ไม่หนีไปไหน
เก็บไว้ในใจ ให้สุขตนเอง

ผู้ไม่รู้ธรรม ชอบย่ำยีผู้อื่น
เวรกรรมกลับคืน หน้าชื่นอกตรม
วันคืนล่วงไป เมื่อสำนึกได้
จิตใจย่อมหวั่นไหว ตายไปอบายภูมิ

(๒๗ มิถุนายน ๒๕๖๔)

คนที่เกิดมานี้ มีอยู่มากหลาย
บางท่านกินอยู่สบาย บางรายแสนลำบาก
ไฉนจึงต่างกันไป ทำให้เกิดสงสัย
ทางพระยืนยันไว้ ได้แก่**กฎแห่งกรรม**

แก้ไขอดีตไม่ได้ ต้องแก้ในปัจจุบัน
ความชั่วให้บั่น หมั่นสร้างความดี
ให้ฝึกภาวนา พัฒนาจิตใจ
มีปัญญาผ่องใส ชะตาจะได้เจริญ

(๑๑ กรกฎาคม ๒๕๖๔)

ชีวิตคนวนเวียน เปลี่ยนวิถีตามกรรม
ขึ้นสูงลงต่ำ ตามที่ทำไว้
ประสบภัยธรรมชาติ คนเก่งอาจหนีได้
กรรมเวรที่ทำไว้ ไม่สามารถหนีพ้น

มนุษย์แทบทุกคน นึกว่าตนถูก
แต่เมื่อตกทุกข์ ควรต้องฉุกคิด
ขาดศีลพาใจดำ ขาดธรรมพาจิตต่ำ
ภาวนาเป็นประจำ จะทำให้เข้าใจ

(๒๓ กรกฎาคม ๒๕๖๔)

ผู้ที่มีบารมี มักมีคนมาช่วย
ได้จังหวะอำนวย ให้พ้นป่วยพ้นภัย
ผู้มีบาปกรรม ซึ่งทำไว้ก่อน
เวรกรรมมาขับต้อน จึงเดือดร้อนนอนทุกข์

ในปัจจุบันนี้ ควรคิดให้ถี่ถ้วน
ทำแต่สิ่งที่ควร ส่วนเป็นเหตุแห่งบุญ
ผู้ทำกรรมใดไว้ ต้องได้รับผลตอบ
จงทบทวนหลายรอบ ก่อนประกอบทำไป

(๕ สิงหาคม ๒๕๖๔)

ผู้เกิดมาในโลก โชคดีอยู่สุขสบาย
กรรมดีเคยขวนขวาย ช่วยให้เป็นอยู่ง่าย
ผู้เกิดที่ลำบาก มากด้วยภยันตราย
ย่อมเป็นเพราะกรรมร้าย ขยายมาให้โทษ

วันก่อนผ่านไป วันใหม่เข้ามา
ถ้าทำบาปหยาบช้า พาไปตกทุกข์ยาก
วันคืนเดือนปี รู้จักใช้ให้ดี
เข้าใจสร้างบารมี ย่อมทวีความรุ่งเรือง

(๒๔ สิงหาคม ๒๕๖๔)

ทำปัจจุบันหมดจด อนาคตย่อมสดใส
ทำสิ่งใดอย่างไร ต้องได้อย่างนั้น
ทำอะไรหยั่งให้ลึก ตรึกให้รอบด้าน
เมื่อมีความชำนาญ ชนะกิจการทั้งปวง

อย่าดูถูกบุญน้อย ทำบ่อยได้ผลมาก
วัยต้นยอมลำบาก ไม่ทุกข์ยากวัยชรา
หมั่นสะสมบุญไว้ จิตใจย่อมผ่องใส
ชาตินี้มีสุขใจ ไปชาติหน้าสุขสราญ

(๑๔ กันยายน ๒๕๖๔)

ผู้ต้องการความสุข ทำไม่ถูกวิธี
มุ่งสุขทางโลกีย์ ชีวิตกลับเพิ่มทุกข์
ความดีที่ประกอบ ชอบด้วยอริยมรรค
มีเหตุผลถูกหลัก มรรคผลจึงหวังได้

มุ่งหวังในความสุข ทำให้ถูกวิธี
ทำไปทางที่ดี ตรงที่ทางสายกลาง
จงเชื่อกฎแห่งกรรม บำเพ็ญตามคุณธรรม
ชีวิตไม่ตกต่ำ ย่อมนำสู่สุคติ

(๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๔)

ชีวิตในโลกนี้ มีจิตใจเป็นใหญ่
กายเป็นผู้รับใช้ ตามบัญชาของใจ
มีบาปทำมา พาชะตาตกต่ำ
ถ้าบุญเป็นผู้นำ ทำให้สุขสำราญ

จงถือกรรมเป็นใหญ่ คิดทำสิ่งใดมีสติ
หมั่นบำเพ็ญสมาธิ มีปัญญาดำริรู้
ทุกขณะปัจจุบัน ซึ่งทำกันขณะนี้
ผู้ทำกรรมที่ดี ย่อมทวีความรุ่งเรือง

(๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๔)

❖ ชาวพุทธยอมรับสิ่งที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน เพราะสิ่งนั้นเป็นผลมาจากการกระทำในอดีต แต่อนาคตอยู่กับตัวเราเองว่า จะทำกรรมอันใดลงไป ถ้าทำดีอนาคตก็ดี ถ้าทำไม่ดีอนาคตก็ไม่ดี

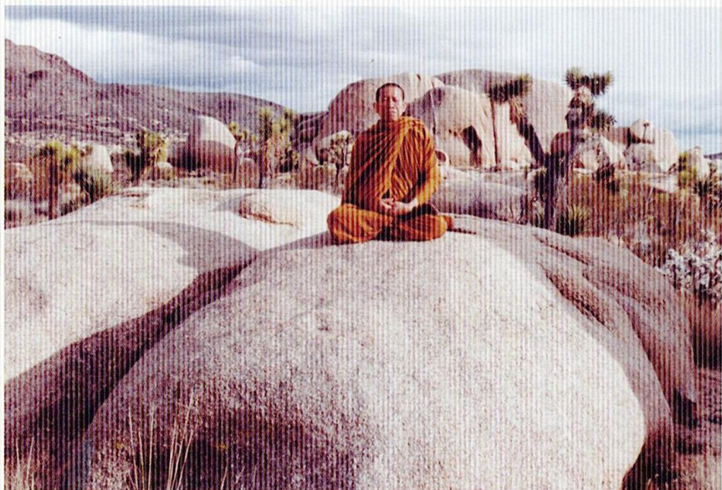
(๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๕)

❖ ฟังเหตุการณ์บ้านเมืองแล้วน่าเป็นห่วงเหมือนกัน มีแต่รบราฆ่าฟัน ปล้นจี้เบียดเบียนกัน ทั้งนี้มิใช่อะไรอื่นเป็นเพราะห่างเหินต่อศีลธรรมคำสอนทางศาสนากันนั่นเอง จึงมีแต่ความเห็นแก่ตัวขึ้นหน้า ไม่ยอมเสียสละช่วยเหลือกันเช่นสมัยก่อนๆ แล้วเราจะทำอย่างไร ถ้าพอช่วยเหลือแนะนำใครได้ก็ช่วยกันไป อย่างที่พยายามแนะนำชักจูงคนรู้จักให้ได้ไปวัดทำบุญ ฟังเทศน์ฟังธรรมบ้างนั่นแหละถูกต้องแล้ว ส่วนผู้ที่ไม่สนใจต่อความปรารถนาดีของเราก็ต้องปล่อยวางสุดแต่กรรมของเขา คนเราต้องตายด้วยกันทุกคน แต่คนมีบุญกุศลย่อมจะมีสุคติเป็นที่ไป เราเชื่อคำพระไว้เถิดประเสริฐกว่า

(๒ กรกฎาคม ๒๕๑๙)

VOLUNTEER
REGIMENTS
SEVENTY SECOND
SEVENTY THIRD
SEVENTY FOURTH
SEVENTY NINTH
GRANT

❖ เรื่องกฎแห่งกรรม เป็นเหตุผลธรรมดา ไม่อยากเดือดร้อนก็อย่าทำกรรมชั่ว อยากมีความสุขต้องทำความดี อยากพ้นทุกข์ต้องชำระจิตให้สะอาด ผ่องใส บริสุทธิ์

(๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓)

❖ สังเกตดูว่า คนรุ่นเก่าส่วนมากปัญหาจะน้อย อายุมั่นขวัญยืน แม้จะอยู่ต่างจังหวัดห่างไกลความเจริญ แต่ก็ใส่บาตรกันทุกวัน วันพระ วันสำคัญก็ไปรับศีล ฟังธรรมที่วัดประจำท้องถิ่น ซึ่งผิดกับทุกวันนี้ ยิ่งอยู่เมืองใหญ่คนไม่ค่อยมีเวลาไปวัด โอกาสทำบุญสุนทานก็น้อย ไม่เข้าใจเรื่องชาติก่อนชาติหน้า มุ่งแต่เรื่องหาข้าวของเงินทอง ไม่ค่อยทำทานมีแต่โลภ ไม่รักษาศีลมีแต่โกรธ ไม่ภาวนาก็มีแต่หลง น่าเสียดายที่เกิดมาเป็นชาวพุทธแต่โอกาสรู้เรื่องธรรมะในพระพุทธศาสนาน้อยลง

(๑๙ เมษายน ๒๕๖๓)

พอใจตามมี ยินดีตามได้ ทำจิตใจผ่องใส มีกำไรชีวิต

ฝนตกก็แช่ง ฝนแล้งก็ด่า
กล่าวหาเทวดา ว่าแกล้งตัวให้จน
โลกนี้มีโอกาส เมื่อไม่ขาดความเพียร
ทำอะไรให้แนบเนียน เปลี่ยนชะตาดีได้

หันมาค้าขาย อย่าหมายจำนน
ไม่ต้องไปบ่น ไล่ความจนพ้นไป
พอใจตามมี ยินดีตามได้
ทำจิตใจผ่องใส มีกำไรชีวิต

(๓๐ ตุลาคม ๒๕๖๔)

ผู้ชอบทำบาป นิสัยหยาบคาย
คนใจบุญทั้งหลาย ลงท้ายจิตผ่องใส
ผู้รู้ไม่อับจน คนกล้าไม่หวั่นไหว
มองเหตุการณ์ทั่วไป ให้เห็นเป็นบทเรียน

พอใจสิ่งที่มี ยินดีสิ่งที่ได้
รู้จักคนทั่วไป ไว้ใจเพียงบางคน
คนดีมีกตัญญู คนชั่วชอบลบหลู่
เข้าใจสังเกตดู รู้ไว้ไม่เสียที

(๒๒ กรกฎาคม ๒๕๖๔)

ความทุกข์ไม่เผาไหม้ หากใจเรามีคุณธรรม
ใจดีเหมือนห้วงน้ำ ใจดำเหมือนเตาไฟ
คิดก่อนทำสัมฤทธิ์ ทำก่อนคิดเสียหาย
ชาติเสือมุ่งเป็นนาย ชาติควายมักตามหลัง

ใจดีมีเมตตา ใจร้ายกล้าทำชั่ว
ใจบาปยังเมามัว ใจบุญกลัวเดือดร้อน
ผู้รู้ชอบเสียสละ มักละการแก่งแย่ง
ไม่เป็นนักแสดง แต่แต่งบทให้ได้

(๓๐ กรกฎาคม ๒๕๖๔)

บำรุงร่างกาย

อาศัยอาหาร
มีทั้งคาวหวาน
รู้เลือกรับประทาน

บำรุงจิตใจ

อาศัยบุญกุศล
รู้จักปรับปรุงตน
สนใจทำสมาธิ

บำรุงปัญญา

พัฒนาความรู้
เข้าใจพิจารณาดู
คู่กับวิปัสสนา

บำรุงชีวิต

หมั่นคิดพูดทำ
มุ่งทางกุศลกรรม
บำเพ็ญบารมี

(๒๑ สิงหาคม ๒๕๖๔)

คนเกิดมาคล้ายกัน
ต่างเผ่าพันธุ์พื้นฐาน
คนดีหน้าเบิกบาน
คนพาลหน้าบึ้งตึง

บัณฑิตชอบช่วยคน
พาลชนชอบข่มเหง
พนักงานคนยำเกรง
นักเลงคนเกลียดกลัว

พึงมุ่งหาเป้าหมาย
ขวนขวายในทางดี
พัฒนาตนให้เต็มที่
ฐานะย่อมทวีขึ้น

ชนะผู้อื่นหมื่นแสน
ไม่แม้นชนะตน
ชนะจิตต้องฝึกฝน
ไปสู่ความพ้นทุกข์

(๓๐ สิงหาคม ๒๕๖๔)

ขัดพื้นบ้านให้ผล ขัดใจคนได้โทษ
เกิดอื้อฉาวคราวโกรธ สันโดษลดปัญหา
พูดดีมีคนเชียร์ ปากเสียถูกถากถาง
เข้าพงมักหลงทาง รู้กระจ่างถึงที่หมาย
รู้น้อยมักตกยาก ศึกษามากย่อมเจริญ
คนพาลชอบล่วงเกิน บัณฑิตมุ่งสรรเสริญ
คนดีมีสุคติ เป็นวิถีที่มุ่งหมาย
คนชั่วมีใจร้าย มักตกไปอบายภูมิ

(๑๐ กันยายน ๒๕๖๔)

มีปัญหาให้แก้ไข อย่าไปคิดแก้ตัว
ไร้วิกฤตินำกลัว ใช้หัวคิดแก้ยุ่ง
เด็กในปัจจุบัน เป็นผู้ร้ายวันหน้า
เพราะขาดการศึกษา ไม่รู้ค่าศีลธรรม

เด็กในวันนี้ คือผู้ดีวันหน้า
ต้องตั้งใจศึกษา มุ่งรักษาศีลธรรม
คนดีมีคุณค่า ชาวพารานับถือ
เศรษฐีมีคนลือ คือมีใจเอื้อเฟื้อ

(๕ ตุลาคม ๒๕๖๔)

รักดีต้องหนีชั่ว อย่าปล่อยตัวตามใจ
รักมิตรถนอมไว้ อย่าให้ขัดใจกัน

รักตัวกลัวยากจน อย่าทำตนเกียจคร้าน
รักเงินต้องรักงาน อย่าด้านหลงน้ำเมา

รักหยอกอย่ากลัวหยิก รักจิกอย่ากลัวตี
รักยศและศักดิ์ศรี อย่ามีการทำชั่ว

รักฟันระวังปาก อย่าพูดมากเกินไป
รักจิตให้ผ่องใส ต้องใฝ่ใจภาวนา

(๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๔)

❖ ชีวิตของคนเราย่อมมีความทุกข์ครอบงำอยู่ไม่มากก็น้อย การที่เราหันเข้าหาศาสนาหรือพระธรรมเป็นที่พึ่งยิ่งเป็นการถูกต้อง ถึงแม้จะมีเวลาบวชน้อยก็ไม่เป็นไร ถ้าเรายังไม่ทิ้งธรรมะ ยังไม่ห่างเหินจากครูบาอาจารย์ ตราบใด ประทีปทางจิตใจของเราเองก็ยังจะมีความสว่างช่วยชี้ทางอมตสุขให้เราอยู่เสมอ

(๒๘ กรกฎาคม ๒๕๑๙)

❖ จงละความโลภ จะรวย
อยากสวย จงละความโกรธ
อยากรุ่งโรจน์ จงละความหลง

(๙ สิงหาคม ๒๕๔๔)

❖ ชีวิตของคนเรานอกจากพื้นฐานที่ติดมากับจิตในอดีตแล้ว เมื่อมาอยู่ในโลกนี้จะประสบกับเรื่องดี เรื่องร้าย ได้รับการศึกษาอย่างไร สนใจใฝ่ธรรมในบุญกุศลหรือไม่ การเกี่ยวข้องกับคนก็เป็นตัวแปรสำคัญเช่นกัน ดังคำกล่าวที่ว่า "คบพาลพาทำผิด คบบัณฑิตพานำผล คบคนชั่วทำให้ตัวอับจน คบคนดีพาให้มีความสุขความเจริญ"

(๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓)

❖ คติธรรม นำตน ให้พ้นผิด
เนติธรรม นำจิต คิดเหตุผล
วัตถุธรรม นำข้าม ความยากจน
ปฏิบัติธรรม นำคน พ้นทุกข์ภัย

กิเลสเหมือนไฟ อย่าไปล้อเล่น
โลกลำบากยากเย็น เป็นเพราะโลภโกรธหลง

กิเลสเหมือนไฟ จงอย่าไปล้อเล่น
โลกลำบากยากเย็น เป็นเพราะโลภโกรธหลง
ถ้าจะลดปัญหา ต้องกล้าลดกิเลส
จงรู้จักสังเกต เพื่อลดเหตุเภทภัย

ควรปฏิบัติตามธรรม มุ่งบำเพ็ญกรรมดี
เพิ่มความสามัคคี ได้ทวีสันติสุข
พยายามเลิกวุ่นวาย เว้นทำลายสิ่งใด
ธรรมชาติเริ่มสดใส ให้โลกร้อนผ่อนลง

(๒๙ สิงหาคม ๒๕๖๔)

คุณของธรรมะ ได้ระงับโลภะ
เพื่อดับโทสะ ละโมหะลงบ้าง
ผู้คนมากหลาย กลายเป็นคนชั่ว
เพราะไม่รู้โทษตัว จึงไม่กลัวบาป

เมื่อเข้าใจกฎกรรม คิดก่อนทำลงไป
รู้จักพัฒนาใจ ให้เกิดสติปัญญา
เรานี้โชคดี ที่มีพุทธธรรม
แสดงหลักของกรรม นำให้ใฝ่ทำดี

(๔ สิงหาคม ๒๕๖๔)

คนเราทุกวันนี้ ที่ยังขาดศรัทธา
ชอบทำตามตัณหา มากยิ่งกว่าเชื่อกรรม
มาก่อเวรกันไป เพราะขาดการไตร่ตรอง
จิตใจย่อมเศร้าหมอง ต้องตกทุกข์ได้ยาก

สังขารไม่ยืนยง ดำรงอยู่ชั่วกาล
ชีวิตเพียงฉากผ่าน ไม่นานต้องแตกดับ
ควรเจริญเมตตา หาทางสมานฉันท์
เว้นการเบียดเบียนกัน สุขสันต์สามัคคี

(๙ กันยายน ๒๕๖๔)

ได้คืบจะเอาศอก

บอกว่ายังไม่พอ

ต้องหักไม่ยอมงอ

โลภมากก่อลาภหาย

ไม่พอใจทำให้โกรธ

เป็นโทษทั้งสองฝ่าย

จึงเกิดเหตุวุ่นวาย

เพิ่มความร้ายขึ้นในใจ

เดินหลงไปทางผิด

ความคิดเป็นมิจฉา

พูดทำขาดเมตตา

พาให้ใจตกต่ำ

ถ้าหวังดีตนเอง

ควรเกรงชั่วกลัวบาป

ให้ใจลดความหยาบ

เพื่อปราบกิเลสบ้าง

(๑๒ กันยายน ๒๕๖๔)

กิเลสทำใจวุ่น
ให้ขาดทุนชีวิต
ความอยากวิปริต
ผลิตความโลภขึ้นมา

ความโกรธพลุ่งพล่าน
อยากเล่นงานเขา
ความหลงมัวเมา
ไม่เข้าใจถูกผิด

ผู้รู้มุ่งแก้ไข
หมั่นให้ทานบ้าง
เมตตาคนรอบข้าง
ทั้งรู้จักปล่อยวาง

กิเลสเบาบาง
ใจว่างจากตัณหา
หลุดพ้นจากอัตตา
ทุกขารมณ์ยุติ

(๒๐ กันยายน ๒๕๖๔)

เฝ้าดูรูปสะสวย
ฉวยให้ตาขุ่นมัว
มักฟังเสียงยวนยั่ว
พาหูตัวหลงใหล

มุ่งดมกลิ่นหอม
ยอมให้จมูกเฝ้าคอย
ชอบรับรสอร่อย
ต้องตามรอยชิวหา

เผลอสัมผัสนุ่มนวล
ชวนให้เกิดมัวเมา
ทำให้จิตโง่เขลา
เผาใจให้เร่าร้อน

ผู้ใดรู้เท่าทัน
รีบป้องกันก่อนแก้
จึงไม่ต้องยอมแพ้
แก่ตัณหาของตน

(๒๘ ตุลาคม ๒๕๖๔)

เพื่อนกินเพื่อนกัน เรารู้ไม่ทัน
เพื่อนหยิบไปบั่น หั่นไปกินก่อนแล้ว

เรารู้ทันเอาครึ่ง รู้ไม่ถึงเอาหมด
เราไม่ทันรู้รส เพื่อนกลับซดเรียบ

ยอมเสียเปรียบในโลก โชคดีในสวรรค์
เสียสละแบ่งปัน เพื่อบั่นโลภลงไป

ลดโลภลงได้ ไม่โกรธเป็นกำไร
ไม่หลงยอมให้อภัย ดวงใจย่อมโชติช่วง

(๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๔)

❖ สังเกตดูยุคนี้ แม้คนที่ใหญ่โตด้วยลาภยศ จะมีความทุกข์ด้วยเรื่องอัตตาตัวตนกันมาก ขึ้นสูงแล้วไม่อยากลงต่ำ เกิดแล้วไม่อยากตาย ด้วยเรื่องทิฐิมานะที่ไม่เข้าใจปล่อยวาง ความทุกข์ใจจึงเกิดขึ้นเรื่อยๆ หลุดจากคนนี้ก็ไปกระทบคนนั้นไม่สิ้นสุด

(๒๒ กันยายน ๒๕๑๙)

❖ เมื่อมีศาสนาเกิดขึ้น พระศาสดาแต่ละองค์ล้วนชี้หนทางแห่งความปรารถนาดีต่อกัน ให้มีศีลมีธรรมซึ่งกันและกันไว้แก่โลก โดยไม่จำกัดเรื่องชาติชั้นวรรณะ ถ้ามีผู้ปฏิบัติตามหลักแห่งศีลธรรมที่ดีๆ มากขึ้น และช่วยกันประกาศชี้แจงคุณของศีลธรรม มีการไม่เบียดเบียนกันเป็นต้น โดยกว้างขวางแพร่หลายแล้ว สันติสุขของปัจเจกชนและของสังคมทั้งระดับชาติ ระดับโลกจะต้องดีขึ้นอย่างแน่นอน ที่เป็นไปได้ยากเพราะผู้เห็นตามทางโลกมีมากกว่าผู้มุ่งธรรมนี้มีน้อยลงทุกทีๆ แทนที่จะทวีนักบวชนักบุญกลับส่งเสริมนักรบนักพิฆาตกันเสียโดยมาก

(๑๙ สิงหาคม ๒๕๑๙)

❖ การทำความดีนั้นต้องเนื่องด้วยศรัทธา พระพุทธเจ้าแสดงว่าการที่เราจะเจริญศรัทธานั้นส่วนหนึ่งมีของเก่าติดตามมา ส่วนหนึ่งได้ยินผู้รู้แนะนำว่าคนเราที่เกิดมามีความทุกข์ความยากนั้น เพราะว่ามีกิเลสตัณหาแฝง บ้างโลภ บ้างโกรธ บ้างหลง ถ้าต้องการจะลดความทุกข์ต้องลดความโลภ ความโกรธ ความหลงด้วยการให้ทาน รักษาศีล เจริญภาวนา

(๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓)

น้ำน้อยย่อมแพ้ไฟ บุญน้อยไปพ่ายกิเลส

ชำระกายใช้น้ำ อาศัยธรรมล้างใจ
น้ำเสียเททิ้งไป น้ำใสเติมเข้ามา
น้ำน้อยย่อมแพ้ไฟ บุญน้อยไปพ่ายกิเลส
จงเข้าใจสังเกต เร่งทำเหตุดีเพิ่ม

น้ำขึ้นไม่เห็นตอ พอน้ำลดโผล่มา
สรรเสริญยามเงินหนา นินทาเมื่อทรัพย์จาง
น้ำบ่อพอหยั่งได้ น้ำใจวัดกันยาก
ยามรวยเพื่อนมีมาก ครั้นตกยากสหายหนี

(๑๙ มิถุนายน ๒๕๖๔)

ต้นไม้ผลดก
นกชอบมากิน
คนรวยทรัพย์สิน
ไม่สิ้นคนเยือน

นกกินแล้วหนี
คนติดหนี้แล้วหาย
จนเจ้าของวอดวาย
เหมือนต้นไม้ยืนตาย

ขุนเขาสลับซับซ้อน
ยอกย้อนเหมือนใจคน
กิเลสตัณหาปน
ทำตนยากรู้ใจ

โบราณสอนให้
อย่าไว้ใจทาง
อย่าวางใจคน
ย่อมพ้นหายนะ

(๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๔)

น้ำขุ่นไว้ใน

น้ำใสไว้นอก

ไม่ควรแสดงออก

บอกความในใจ

อยู่ในสังคม

รู้จักข่มจิต

มีความเป็นมิตร

คิดแต่หวังดี

ชีวิตเรานี้

เกิดมาทั้งที

อย่าสร้างราคี

กิเลสทวีขึ้น

เกิดมาเป็นคน

ควรมุ่งมรรคผล

จะได้หลุดพ้น

วนเวียนเกิดตาย

(๒ กรกฎาคม ๒๕๖๔)

หนทางพิสูจน์ม้า   เวลาแสดงตัวตน

ผู้ยากดีมีจน   เขาเป็นคนเช่นไร
เห็นแต่ภายนอก   ไม่บอกถึงจิต
ต้องได้อยู่ใกล้ชิด   จึงรู้จริตนิสัย
เป็นผู้มักได้   หรือไม่ดูดาย
ขี้โกรธโหดร้าย   หรือใจเมตตา
ผู้ซื่อตรงคงที่   หรือมีแต่หลงตน
มุ่งทางมรรคผล   หรือเป็นคนนอกครู

(๘ กรกฎาคม ๒๕๖๔)

น้ำร้อนปลาเป็น   น้ำเย็นปลาตาย

ใจเย็นจนมักง่าย   อาจร้ายเกินแก้ไข
เริ่มต้นเห็นเรื่องร้าย   รีบระงับก่อนสาย
แก้ไขก่อนบานปลาย   การวุ่นวายจบเร็ว
เหตุร้ายคนช่วยไหว   ใจร้ายยากแก้ไข
กายป่วยหมอช่วยได้   ใจป่วยช่วยตนเอง
อย่ารอใกล้วันตาย   จึงขวนขวายทำบุญ
น้ำใจยังคงขุ่น   คุณธรรมไม่พอใช้

(๖ สิงหาคม ๒๕๖๔)

เป่าไฟใต้ลม **ถ่มน้ำลายรดฟ้า**
ทำเป็นเก่งกล้า ไม่คิดหาเหตุผล
คนเขลาสร้างปัญหา ขาดปัญญารู้เท่า
ประมาทมัวเมา ลงท้ายต้องเข้าปิ้ง
พระพุทธองค์ทรงชี้ ผู้ทำดีย่อมได้ดี
ทำชั่วตัวกาลี เกิดมีความร้อนใจ
ผู้ทำตามกฎกรรม ชอบบำเพ็ญกุศล
ไม่ยอมตามใจตน ได้ผลดีปลายทาง

(๑๖ สิงหาคม ๒๕๖๔)

กายใช้น้ำชำระ ธรรมะใช้ล้างใจ
น้ำน้อยย่อมแพ้ไฟ ใจต่ำแพ้กิเลส
น้ำตาเช็ดหัวเข่า เพราะเอาแต่ใจตน
ยามยากย่อมไร้คน มาช่วยให้พ้นทุกข์
น้ำมาปลากินมด **น้ำลดมดกินปลา**
อาศัยรอเวลา ผู้แพ้กล้าชนะได้
มีลาภสักการะ รู้จักสละแบ่งไป
ผู้ไม่แล้งน้ำใจ ไม่ต้องกลัวขาดแคลน

(๓ กันยายน ๒๕๖๔)

อย่าไว้ใจทาง อย่าวางใจคน

พลาดท่าถึงตน เสียคนขึ้นมา
ไม่ไว้ใจทาง ไม่วางใจคน
แก้ไขให้พ้น เอาตนรอดได้

เรื่องราวของคน มักเห็นแก่ตน
ทำงานกับคน ต้องระวังตนไว้
ภาษิตโบราณ มีประสบการณ์
พิสูจน์มานาน ล่วงกาลไม่ล้าสมัย

(๑๕ กันยายน ๒๕๖๔)

อย่าเลือกชอบที่รัก อย่ามักเกลียดที่ชัง

จงรู้จักยับยั้ง ตั้งใจเป็นกลางไว้
มีเมตตาต่อเพื่อน ไม่เลื่อนเปื้อนเหลวไหล
จะทำสิ่งอันใด ควรคิดให้ดีก่อน

ไม่มุ่งก่อวุ่นวาย ขวนขวายทำแต่ดี
ไม่เจรจาเสียดสี มีมิตรภาพยืนยาว
เมื่อตะวันเริ่มขึ้น หมั่นฝืนสร้างบารมี
ยังตื่นได้ทั้งที มุ่งทำดีต่อสังคม

(๑ ตุลาคม ๒๕๖๔)

ผู้รักความสำราญ ไม่ช้านานอับจน
เวลาพิสูจน์คน หนทางพิสูจน์ม้า
หากสูญเสียคนดี ห้ามคนชั่วแทนที่
คนชั่วแทนเหมือนผี คนดีแทนเหมือนเทพ

รำไม่ดีโทษปี่ ร้องไม่ดีโทษกลอง
คอยคิดแต่จะร้อง จดจ้องแต่จะรำ
เร่งรีบเกินไป ทำให้พลั้งพลาด
ทำอะไรอืดอาด ย่อมขาดประโยชน์

(๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๔)

❖ เวลานี้ความเจริญของโลกเรียวลงมาเรื่อยๆ แล้วจึงมักมีผู้ที่มีความคิดเห็นแบบโลกๆ เพิ่มขึ้นเสมอ แทนที่จะช่วยกันหาน้ำเพิ่มเพื่อดับไฟ กลับจะพากันเทน้ำทิ้ง "เวรย่อมระงับด้วยการไม่จองเวร" นี้เป็นกรรมเก่า หากจะแก้ความวุ่นวายด้วยความวู่วามจะไม่เป็นการแก้ไขที่มั่นคงได้กี่มากน้อย

(๒๖ สิงหาคม ๒๕๑๙)

❖ พระพุทธศาสนาสอนให้ทวนเข้ามาหาตัวเอง โลกจะเจริญแค่ไหนลงท้ายก็ค่อยๆ เสื่อมลง ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของธรรมชาติแปรปรวน โรคระบาด จำนวนคนมากขึ้นแย่งกันอยู่ แย่งกันใช้ เศรษฐกิจก็วุ่นวาย ในหลวงรัชกาลที่ ๙ ทรงแสดงถึงหลักเศรษฐกิจพอเพียงซึ่งสอดคล้องกับพระพุทธศาสนาที่สอนให้มักน้อย สันโดษ กินง่าย อยู่ง่าย ฉะนั้นในยุคนี้การทำบุญภายนอกต้องให้เหมาะสมกับอัตภาพของเราเช่น ทำทานพอสมควร ส่วนบุญภายในปฏิบัติให้มากเช่น รักษาศีล การฝึกภาวนาเป็นการควบคุมจิตไม่ให้มักมากอยากใหญ่ กินอยู่ตามสมควร ปัญหาชีวิตของคนเราจะน้อยลง ดังคำพังเพยที่ว่า "กินน้อยตายยาก กินมากตายง่าย"

(๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓)

ตั้งหน้าภาวนา เพิ่มสติปัญญา พาทุกข์ลดลง

หาความสุขทางกาย ขวนขวายหากิน
ตัณหาไม่สิ้น ยินดีแต่ได้
หาสุขทางจิต พัฒนาชีวิต
เข้าใจนึกคิด พิจารณาสังขาร

ทางธรรมให้สละ จะได้เบาใจ
กิเลสสลดไป จิตใจสูงขึ้น
อยู่จำพรรษา ตั้งหน้าภาวนา
เพิ่มสติปัญญา พาทุกข์ลดลง

(๒๗ กรกฎาคม ๒๕๖๔)

การทำสิ่งใด ไม่ใช้สมองคิด
จะพูดไม่พินิจ ผิดพลาดมีบ่อย
ถ้าจิตใจไม่กล้า ไม่มีวันก้าวหน้า
ทำอะไรชักช้า ย่อมล้าหลังผู้อื่น

เมื่อไปฝึกสมาธิ เพิ่มสติปัญญา
เกิดพลังจิตแก่กล้า ความเข้มแข็งคืนมา
มีอุปสรรคอันใด ไม่ยอมถอยหนี
ต้นร้ายปลายดี ที่ควรภูมิใจ

(๒๕ มิถุนายน ๒๕๖๔)

ในยามวิกฤติ มีจิตอดทน
ไม่ควรพร่ำบ่น เพียงขวนขวายป้องกัน
ระวังภายนอก ไม่ออกคลุกคลี
ภายในใฝ่ทำดี ทวีสร้างบุญกุศล

รู้ธรรมตามเป็นจริง ทุกสิ่งเกิดตามกรรม
ความชั่วไม่ควรทำ ความดีบำเพ็ญไว้
ไหว้พระสวดมนต์ ฝึกฝนภาวนา
พลังจิตแก่กล้า สามารถพ้นโรคภัย

(๒๑ กรกฎาคม ๒๕๖๔)

ตัวเราคือธาตุสี่
มีจิตเป็นประธาน
มือเท้าช่วยทำงาน
ประสานตามคำสั่ง

ทำดีมีรางวัล
ทำชั่วถูกลงทัณฑ์
ผู้ชอบเล่นพนัน
บั้นปลายมักหมดตัว

โทษทางกายเข็ดหลาบ
เมื่อถูกปราบปราม
โทษทางใจไม่คร้าม
ยามกิเลสยังหนา

จึงต้องฝึกภาวนา
จนพลังจิตแก่กล้าได้
มีปัญญาแก้ไข
ดัดนิสัยดีขึ้น

(๓ สิงหาคม ๒๕๖๔)

เติมน้ำจืดลงไป น้ำเค็มจางลงได้
ทำความดีเพิ่มไว้ ให้ความชั่วเบาบาง
คนเราที่อ่อนแอ แพ้อำนาจฝ่ายต่ำ
ไม่สนใจในธรรม นำความทุกข์ใส่ตัว

ผู้เกิดสำนึกตน หัดฝึกฝนภาวนา
พลังจิตเริ่มแก่กล้า ชนะตัณหาลงบ้าง
เรื่องราวของชีวิต บางทีเกิดผิดพลาด
ผู้ใดที่สามารถ อาจแก้ไขได้เสมอ

(๒๖ สิงหาคม ๒๕๖๔)

หมั่นถามตนเองเถิด เกิดมาทำสิ่งใด
เป้าหมายมุ่งเงินไว้ หรือมีอะไรอีก
ตายแล้วไปที่ไหน เอาสิ่งใดไปได้
มือแบรินน้ำใส่ ยังไหลเทออกหมด

จงศึกษาธรรม บำเพ็ญภาวนา
เพื่อน้อมนำมา เกิดปัญญารู้ใจ
ถ้าใจเศร้าหมอง ต้องขาดทุนทางจิต
มุ่งกำไรชีวิต หมั่นพิชิตกิเลสไว้

(๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๔)

เรื่องราวของชีวิต ยามที่เกิดวิกฤติ
รู้จักใช้ความคิด ช่วยปิดป้องผองภัย
ปัจจุบันทุกข์ยาก มีความลำบากทั่วไป
จงหมั่นเตือนตนไว้ แต่อย่าได้เสียขวัญ

ต้องเข้าใจป้องกัน ไม่เข้าไปพันพัว
ควรฉลาดรักษาตัว มีความรู้ทั่วถึง
หมั่นสวดมนต์ภาวนา พัฒนาจิตใจ
อาศัยคุณรัตนตรัย เป็นที่พึ่งไว้ด้วย

(๒ กันยายน ๒๕๖๔)

คนอยู่ในโลกนี้ มีบางส่วนชอบสู้
นอกนั้นเป็นผู้ดู รู้เห็นความล้มตาย
บางส่วนใช้กีฬา ปรับมาจากการรบ
สู้กันถึงจุดจบ ครบเวลาชนะแพ้

บางพวกเล่นละคร ยอกย้อนซ่อนเงื่อน
มุ่งหมายให้คติเตือน เพื่อนที่มาอุดหนุน
พระสอนให้ภาวนา เพื่อพิชิตตัณหา
ให้ชีวิตเพิ่มคุณค่า พาพ้นสงสารวัฏ

(๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๔)

ทุกข์โศกโรคภัย
ไม่มีใดเที่ยง
ไม่ต้องไปเสี่ยง
เลี่ยงพ้นไปเอง

ทุกข์โศกโรคภัย
เข้าใจแก้ไข
เอาสติมาใช้
เรื่องใหญ่เล็กลง

ทุกข์โศกโรคภัย
ฝึกใจรู้เท่า
เรื่องหนักเป็นเบา
เมื่อเข้าใจภาวนา

ทุกข์โศกโรคภัย
เรื่องร้ายในโลก
จิตตั้งมั่นลดโศก
โลกธรรมระงับลง

(๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๔)

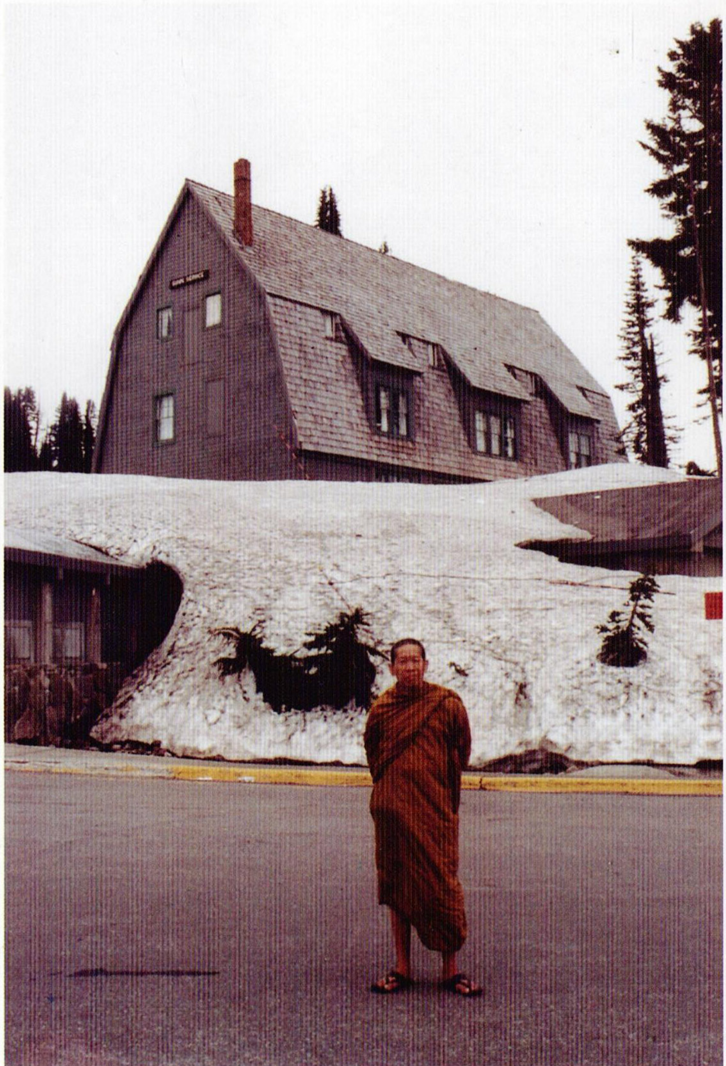

❖ โชควาสนาในทางโลกีย์นั้น ล้วนมีทุกข์แฝงและไม่จีรังยั่งยืน ขอให้ขวนขวายเพิ่มบารมีธรรมในบุญวาสนาทางโลกุตตระ มีโอกาสประกอบบำเพ็ญจิตภาวนายิ่งขึ้นเป็นสิ่งที่ดีกว่า อย่าลังเลให้กาลกิน

(๙ พฤศจิกายน ๒๕๑๙)

❖ เรื่องการฟังธรรมและนั่งภาวนาไปด้วย เมื่อฟังธรรมจบแล้วควรนั่งภาวนาต่ออีกตามสมควร ตามหลักการปฏิบัติการฟังเทศน์ฟังธรรมถือเป็นเพียงเครื่องช่วยประคองหลังจากนั้นนักปฏิบัติจะต้องตั้งหลักของตนเองด้วยการฟังธรรมภายในให้จิตใจสงบ และมีปัญญาด้วยข้อปฏิบัติของตนล้วนๆ จึงจะได้อริยทรัพย์เป็นของตนเอง ไม่ใช่เป็นของยืมเขาแต่อย่างเดียวเช่น สัญญาความจำได้ย่อมเสื่อมง่ายกว่าการที่จิตสงบเกิดปัญญาด้วยการภาวนา

(๑๙ กันยายน ๒๕๑๙)

ผู้เป็นศิษย์มีครู รู้หนทางถูกผิด

ผู้ทำผิดกฎหมาย ลงท้ายย้ายเข้าคุก
นิสัยชอบบุกรุก หาความทุกข์ใส่ตัว
ชอบทำผิดศีลธรรม จิตใจย่อมตกต่ำ
ชาตินี้ตกระกำ ซ้ำตกนรกชาติหน้า

ผู้เป็นศิษย์มีครู รู้หนทางถูกผิด
มีกัลยาณมิตร ช่วยจิตใจสูงขึ้น
เกิดศรัทธากฎกรรม บำเพ็ญทางสายกลาง
ที่สุดถึงปลายทาง ห่างพ้นวัฏสงสาร

(๒๐ สิงหาคม ๒๕๖๔)

คนดีมีน้อย คนถ่อยมีมาก
เพชรพลอยหายาก กากเพชรหาง่าย
คนดีมีกตัญญู คนชั่วลบหลู่คุณ
เจ้านายมักทำบุญ ไพร่สถุลมักทำบาป

ชาวนาปลูกข้าว ชาวประมงจับปลา
ราชทูตเก่งเจรจา พ่อค้าเก่งหาเงิน
คนใจบุญชอบให้ คนใจซื่อถือศีล
ผู้ภาวนาเป็นอาจิณ ย่อมสิ้นทุกข์ใจพลัน

(๔ กรกฎาคม ๒๕๖๔)

อยากมีอำนาจ ให้รับราชการ
อยากเป็นนายทหาร กล้าราญรอนข้าศึก
อยากเป็นตำรวจ ต้องตรวจจับผู้ร้าย
อยากทำงานสบาย ให้ขายลอตเตอรี่

อยากรวยเงินตรา ต้องเป็นพ่อค้า
อยากมีหน้าตา ให้กล้าขึ้นเวที
อยากเป็นนักดนตรี ต้องดีดสีตีเป่า
ทุกกิจการย่อมเบา ถ้าเอาธรรมเข้าผสม

(๑๔ กรกฎาคม ๒๕๖๔)

ยังหายใจได้ สังขารยังอยู่ไหว
ยังหายใจได้ หมั่นออกกำลังกาย
ยังหายใจได้ จงทำทานเรื่อยไป
ยังหายใจได้ ให้รักษาศีลธรรม

ยังหายใจได้ มุ่งสร้างประโยชน์ไว้
ยังหายใจได้ ต้องไม่สิ้นความหวัง
ยังหายใจได้ หมั่นพัฒนาจิตใจ
ยังหายใจได้ รีบทำดีไว้เสมอ

(๑๖ กรกฎาคม ๒๕๖๔)

ผู้ถ่อมตนคนรัก โอ้อวดนักคนชัง
มุ่งมรรคผลที่หวัง ต้องถอนรักหักชัง
ขี้โกงคนไม่คบ ขี้ขอคนมักหลบ
คนดีมีความสงบ คนชั่วเวรรบกวน

ถ้ากินอยู่พอดี มักไม่มีความจน
ความเป็นอยู่เหลือล้น ความขัดสนตามมา
ถามตนเองทุกวัน ทำดีอันใดบ้าง
ในทุกก้าวที่ย่าง ไปทางร้ายหรือดี

(๑๑ สิงหาคม ๒๕๖๔)

จะแก้ความยากจน ต้องขวนขวายทำงาน
จะลดความรำคาญ ด้วยการหัดสวดมนต์
คนดีชอบบริจาค คนตกยากชอบขอ
คนเด่นชอบยกยอ คนดังชอบสอพลอ

ผู้รู้ธรรมมีมาก ผู้ถึงธรรมหายาก
คนขยันไม่ลำบาก คนยากจนมักเกียจคร้าน
ผู้ใฝ่ธรรมย่อมเจริญ ผู้เมินธรรมย่อมตกต่ำ
ผู้ยินดีในธรรม จะสุขล้ำในชีวิต

(๔ กันยายน ๒๕๖๔)

เกิดมาทั้งที ยากดีมีจน
ต้องรู้จักอดทน ขวนขวายในกิจการ
ทำงานทุจริต ชีวิตย่อมตกต่ำ
จิตใจต้องชอกช้ำ ตกระกำลำบาก
ทำงานสุจริต ชีวิตย่อมรุ่งเรือง
เกียรติคุณฟุ้งเฟื่อง ประเทืองปัญญา
ชีวิตมีคุณค่า อย่าพากันทำโทษ
ควรบำเพ็ญประโยชน์ โชติช่วงคุณธรรม

(๙ ตุลาคม ๒๕๖๔)

เมื่อเป็นคนใจดี
มีผู้ใจบุญช่วย
ถ้าเป็นคนรวย
ช่วยผู้อื่นบ้าง

เป็นคนใจเย็น
ไม่เป็นศัตรูใคร
ไปไหนมาไหน
มักไม่เดือดร้อน

เป็นคนใจสงบ
พบความสุขทุกที่
ถ้าเป็นคนมั่งมี
อยู่ที่ไหนสะดวก

เป็นคนมีกุศล
จิตตนย่อมผ่องใส
เกิดหัวใจวายไป
ได้นอนตายตาหลับ

(๒๒ ตุลาคม ๒๕๖๔)

ทำชั่วเป็นผี
ทำดีเป็นคน
ขอทานเพราะยากจน
ไม่ขวนขวายการงาน

คนฉลาดมักเป็นครู
คนไม่รู้เป็นศิษย์
ผู้ใจดีเป็นมิตร
ผู้พิชิตเอาเปรียบ

คนโกงเพิ่มตัณหา
เวลาไม่พอความขยัน
ตลอดทั้งคืนวัน
เฝ้าหมั่นหาแต่เงิน

ชาวพุทธยุดความดี
จึงมุ่งสร้างบารมี
เพื่อให้ชีวิตนี้
มีความสันติสุข

(๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๔)

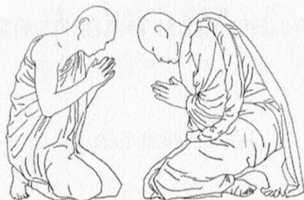

❖ แต่ละคนที่เกิดมาในชาตินี้ ถ้ามีความเข้าใจ รู้จักสร้างบารมีให้ใจสูงขึ้น อยู่ก็ดีไปชาติหน้าก็ไปสู่สุคติ เทวโลก พรหมโลก ถึงมรรคผลนิพพานเร็วขึ้น ส่วนคนที่ไม่เข้าใจ มักจะเบียดเบียน เอาเปรียบคดโกงกัน เป็นเรื่องของโลภบ้าง โกรธบ้าง หลงบ้าง แย่งกันเป็นใหญ่เป็นโต ไม่เข้าใจเรื่องบาปบุญคุณโทษ ถ้าเด็กรุ่นใหม่ไม่มีโอกาสได้ฟังเทศน์ฟังธรรมแล้ว เป็นที่น่าเสียดายชะตากรรมของคนรุ่นหลัง อยู่ทางโลกก็แย่งกันทำมาหากิน ทางธรรมะก็ขาดศีลขาดธรรม เครื่องป้องกันทางโลกก็น้อย เครื่องคุ้มครองป้องกันทางศาสนาก็น้อยลง

(๑๙ เมษายน ๒๕๖๓)

❖ โรคระบาดโควิด ๑๙ นี้ คนกลัวกันมากต้องมีการระวังป้องกันหลายด้าน ทางพระพุทธศาสนาให้เจริญพระปริตรมงคล กำจัดทุกข์ กำจัดภัย กำจัดโรค ซึ่งทางคณะสงฆ์ส่วนรวมจะมีการสวดมนต์เป็นครั้งคราว ส่วนคนที่ไม่สนใจหรือไม่เข้าใจเรื่องธรรมะ ก็จะแย้งว่าเรื่องโรคภัยไข้เจ็บจะแก้ด้วยการสวดมนต์ได้อย่างไร เขาไม่เข้าใจว่าเรื่องของพลังเสียงก็ดี พลังของมนต์ก็ดี มีส่วนคุ้มครองชาวพุทธเราให้พ้นจากทุกข์ โศก โรคภัยตามสมควร เมื่อป้องกันทางโลกแล้วควรป้องกันทางธรรมด้วย ถึงจะพลาดพลั้งอย่างไรบุญที่ทำไว้ก็ยังมีส่วนช่วย ดังคำที่ว่า "ปุญฺญานิ ปรโลกสฺมึ ปติฏฺฐา โหนฺติ ปาณินํ บุญย่อมเป็นที่พึ่งของสัตว์ในปรโลก"

(๑๙ เมษายน ๒๕๖๓)

เรื่องของชีวิต จิตเป็นเจ้านาย

เรื่องของชีวิต จิตเป็นเจ้านาย
สังขารร่างกาย เป็นคล้ายผู้รับใช้
รับประทานอิ่มกาย การให้ทานอิ่มใจ
สินทรัพย์รักษากาย ศีลธรรมรักษาใจ

โรคร้ายให้ป่วยกาย กิเลสร้ายให้ป่วยใจ
ใช้ยารักษาไข้ ใช้ปัญญาแก้กิเลส
รู้จักดูแลกาย เข้าใจรักษาจิต
ได้กำไรชีวิต กายและจิตเป็นสุข

(๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๔)

ผู้ขอพรจากฟ้า ปวงเทพไม่ปรานี
เพราะไร้คุณความดี มีแต่ทำบาปกรรม
ทำสิ่งใดย่อมติดขัด ถ้าจิตไม่พัฒนา
ชอบทำความชั่วช้า แส่หาทุกข์สู่ตน

ผู้ใคร่ทำแต่ดี มักมีคนนับถือ
ปวงชนย่อมเลื่องลือ ระบือคุณประโยชน์
หากมุ่งบรรลุธรรม ต้องบำเพ็ญภาวนา
ปัญญาญาณแก่กล้า ไม่ช้าถึงมรรคผล

(๑๘ มิถุนายน ๒๕๖๔)

ทำอะไรไม่ติดขัด ถ้าจิตใจพัฒนา
ทุกงานย่อมก้าวหน้า ถ้าเรากล้าทำจริง
ถ้ารู้จักระวัง ไม่ตั้งหน้าระแวง
เมื่อขยันขันแข็ง ย่อมขึ้นแซงผู้อื่น

ไม่รู้จักสิ้นหวัง แม้กิจการพลั้งไป
มุ่งมั่นปรับปรุงใหม่ ไม่ปล่อยให้ใจเสีย
เพิ่มสติปัญญา พิจารณาแก้ไข
ทำด้วยความตั้งใจ ไม่ช้าฟื้นตัวได้

(๑๐ กรกฎาคม ๒๕๖๔)

คนเราที่เกิดมา จิตเป็นหัวหน้านำ
ถือกำเนิดสูงต่ำ กรรมเป็นผู้จำแนก
จิตไม่มีความสงบ เหมือนเตาอบที่ร้อน
ไม่เป็นอันหลับนอน มีนิวรณ์ขัดขวาง

เข้าใจพัฒนาจิต ควบคุมความคิดได้
เจริญจิตภาวนาไป ให้ใจเย็นเป็นสุข
เกิดเป็นคนแสนยาก ควรบากบั่นทำดี
กำเนิดมาทั้งที ได้กำไรชีวิต

(๘ สิงหาคม ๒๕๖๔)

เรื่องของชีวิต มีจิตกับกาย
ร่างกายเสียหาย บ่ายหน้าหาแพทย์
จิตใจเศร้าหมอง ต้องใช้ธรรมแก้
อย่ายอมพ่ายแพ้ แก่กิเลสตัณหา

ทำตามรัตนตรัย อาศัยบุญกุศล
ลดความกังวล ให้จิตตนเข้มแข็ง
อยู่โลกนี้ชั่วคราว ปรโลกยาวกว่า
จึงควรศรัทธา สร้างบารมีไว้เสมอ

(๗ ตุลาคม ๒๕๖๔)

โลกที่เราอยู่นี้ มีอายุยืนยาว
คนเราอยู่ชั่วคราว แล้วเข้าสู่ปรโลก
ผู้คนใช้เงินทอง ทั้งข้าวของปัจจัย
เมื่อจากโลกนี้ไป ย่อมอาศัยไม่ได้

โลกอันจิตนำไป โดยอาศัยบุญบาป
ถ้าจิตใจชั่วหยาบ บาปพาลงทุคติ
มีบุญจิตผ่องใส ยามอยู่สุขสบายใจ
เมื่อจากโลกนี้ไป ย่อมได้สู่สุคติ

(๑๗ ตุลาคม ๒๕๖๔)

ชีวิตนี้แสนสั้น จงหมั่นสร้างความดี
อย่ามุ่งเพียงมั่งมี สิ้นชีวีหมดคุณค่า
จิตใจเป็นเจ้านาย ร่างกายเป็นบ่าวไพร่
ต้องรู้จักการใช้ จากโลกไปสุคติ

เป็นมนุษย์ชาตินี้ มีปัญญาเป็นใหญ่
รู้จักพัฒนาใจ ได้กำไรชีวิต
เมื่อยังมีชีวิต รู้จักคิดพูดทำ
มีบุญเป็นผู้นำ ย่อมสำเร็จมรรคผล

(๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๔)

เกิดแก่เจ็บตาย อย่าให้สายเกินกาล
จงเว้นคบคนพาล ให้ผสานบัณฑิต
เกิดแก่เจ็บตาย เบี่ยงบ่ายไม่พ้น
ก่อนจะวายชนม์ ขวนขวายสร้างกุศล

เกิดแก่เจ็บตาย ให้มลายเพียงร่างนี้
พัฒนาจิตให้ดี อย่าให้มีเศร้าหมอง
เกิดแก่เจ็บตาย รีบขยายบารมี
ตายไปทั้งที มีสุคติหวังได้

(๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๔)

❖ สมณะผู้สงบด้วยจิตที่ฝึกดีแล้ว ไม่หวั่นไหวไปกับโลกธรรมที่มากระทบ จะอิ่มหรืออด จะมั่งมีหรือยากไร้ ใครจะชมหรือจะชัง ท่านวางเฉยมีแต่ความผ่องใสอยู่ภายในด้วยการรู้เท่าทันและปลงตก สมณะไม่จำเป็นต้องเป็นนักบวชเสมอไป ขึ้นอยู่กับสภาพจิตใจยิ่งกว่าเครื่องหมายภายนอก

(๒๒ กันยายน ๒๕๑๙)

❖ โลกีย์สุขไปแค่หมดลม แต่พุทธศาสนาเน้นสุขไปถึงหมดกิเลส ฉะนั้นในแต่ละวันเดือนปี ถ้าเราลดโลภ โกรธ หลงลงได้จิตใจก็จะสูงขึ้น จิตใจสูงต้องรู้จักเสียสละให้ทาน รักษาศีล ภาวนา โลภมากเป็นการเอาเปรียบ โกรธมากเบียดเบียนเขา หลงมากไม่รู้จักความจริงของชีวิตและโลก เมื่อมีทาน ศีล ภาวนาแล้วจิตจะสูงเหนือโลภ โกรธ หลง ผู้ที่ศรัทธาพระพุทธศาสนาจะเข้าใจได้ว่าทุกอย่างเป็นเรื่องอนิจจัง ทุกขัง อนัตตา ผู้ใดทำดีก็อนุโมทนากับเขา ถ้าผู้ใดทำไม่ดีเดือดร้อนก็อุเบกขาไม่ซ้ำเติม อย่างนี้เรียกว่า เรารักษาจิตใจของเราให้ดีขึ้น เป็นอันหวังได้ว่าอยู่โลกนี้ก็สบาย ไปข้างหน้าก็มีความสุข

(๒๔ มกราคม ๒๕๖๓)

❖ เราอาศัยร่างกายเพียงชั่วคราว ควรรีบเร่งสร้างบุญกุศลจิตใจจะได้สูงขึ้น ถ้าทำแต่บาปแล้วจิตใจจะต่ำลงทำให้เสียทีที่เกิดมาเป็นมนุษย์พบพระพุทธศาสนา

(๑ มีนาคม ๒๕๖๓)

❖ คนเราเกิดมาแล้ว ต้องจากโลกนี้ไปไม่วันใดก็วันหนึ่ง พระพุทธเจ้าแสดงว่า โลกหน้ามีแต่ไปด้วยจิต และบุญกับบาป ผู้ที่เชื่อพระพุทธเจ้าจะละบาปไม่โลภ โกรธหลง แต่จะเสริมบุญด้วยการทำทาน รักษาศีล ภาวนาเมื่อละโลกนี้ไป เราไม่ทำบาปจิตก็ไม่ลงต่ำ สร้างแต่บุญกุศลจิตก็สูงขึ้น

(๑๘ เมษายน ๒๕๖๓)

เกิดแก่และเจ็บตาย คนทั้งหลายเสมอกัน

เกิดแก่และเจ็บตาย คนทั้งหลายเสมอกัน
ต่างที่ความสำคัญ สร้างสรรค์ไว้ในโลก
สมเด็จภูมิพลฯ นี้ ทรงพระบารมีเดิม
ทรงพระคุณเพิ่มเติม เสริมประโยชน์ยิ่งใหญ่

ถึงกาลสวรรคต ปวงชนสลดทั่วหล้า
พร้อมใจเดินทางมา สักการบูชา
ขอจงทรงพระเจริญ ดำเนินสู่สวรรคาลัย
ประชาชนคนไทย ขอน้อมใจถวายพร

(๑๓ ตุลาคม ๒๕๖๔)

ร่มเงาย่อมเลื่อนไป ดอกไม้บานแล้วเฉา
หมั่นปลงชีวิตเรา มัจจุใกล้เข้ามา
คนดีมีปัญญา มุ่งอริยมรรคา
หมายลดละตัณหา เพื่อพาตนพ้นทุกข์

อายุยั่งยืนนาน เร่งบริหารให้ดี
รีบสร้างกุศลทวี ก่อนชีวิตปลิดลง
วันคืนที่ล่วงไป ทำสิ่งใดให้โลกบ้าง
พอจะได้กล่าวอ้าง ตัวอย่างแก่อนุชน

(๒๑ มิถุนายน ๒๕๖๔)

ใบไม้ร่วงหล่น ผู้คนแตกดับ
เร็วช้ายากนับ ล่วงลับตามกัน
มองโลกของเรา เข้าใจให้ดี
เพราะว่าโลกนี้ อยู่ที่กฎกรรม

มีบุญพามา ตัณหาตามติด
จงเข้าใจคิด พิชิตความใคร่
เข้าวัดศึกษา ภาวนาไว้ด้วย
ถึงคราวมอดม้วย ช่วยตนได้จริง

(๒๘ มิถุนายน ๒๕๖๔)

ผู้เกิดในโลกนี้ ยังมีตัณหา
บุญบาปตามมา พาให้สุขทุกข์
ทุกคนเกิดขึ้นแล้ว ไม่แคล้วต้องแตกดับ
ส่วนเวลาล่วงลับ กลับไม่ตามกันไป

เมื่อเป็นเช่นกล่าวมา จึงอย่าได้รอช้า
รีบฝึกภาวนา ลดตัณหาลงไป
คุณค่าของชีวิต อยู่ที่จิตพัฒนา
ตราบจนสิ้นตัณหา พาถึงพระนิพพาน

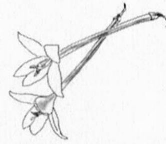
(๒ สิงหาคม ๒๕๖๔)

เกิดมาในโลกนี้ มีทุกข์ภัยโรค
ก่อเกิดวิปโยค โศกเศร้าตามมา
พระให้รู้จริง ทุกสิ่งไม่เที่ยง
เข้าใจหลีกเลี่ยง บ่ายเบี่ยงตามควร

รู้จักทำใจ เมื่อเกินแก้ไข
เกิดขึ้นดับไป ยกให้ยถากรรม
มุ่งมั่นกันใหม่ หมั่นสะสมบุญไว้
ได้พัฒนาจิตใจ อยู่ที่ไหนเป็นสุข

(๙ สิงหาคม ๒๕๖๔)

ดอกไม้สวยปานใด
ไม่พ้นการโรยรา
นักมวยที่เก่งกล้า
ใกล้ชราต้องแขวนนวม

เริ่มต้นมักง่าย
บั้นปลายตกยาก
ไม่สู้ความลำบาก
ตรากตรำตอนแก่
เข้าใจในธรรมชาติ

เราไม่อาจเอาชนะ
ทำได้เพียงบางขณะ
สุดท้ายจะต้องแพ้
รู้เท่ากฎแห่งกรรม
บำเพ็ญแต่ความดี
มีสุขในชาตินี้
ทวีสุขต่อชาติหน้า

(๑๔ สิงหาคม ๒๕๖๔)

ดูแลกันให้ดี
วันนี้มีหนเดียว
แม่น้ำที่ไหลเชี่ยว
ไม่ได้เลี้ยวกลับคืน
เกิดมาเพื่อเรียนรู้
วันคืนอยู่บำเพ็ญ
ทำบุญลดทุกข์เข็ญ
ให้อยู่เย็นเป็นสุข
ลงทุนพัฒนาตน
ได้ผลกำไรยิ่ง
เพื่อเกิดความรู้จริง
ทุกสิ่งล้วนอนิจจัง
กำไรคือใจสูงส่ง
มุ่งตรงไปทางมรรคผล
หลุดจากความมืดมน
ได้พ้นทุกข์อนันตกาล

(๒๕ กันยายน ๒๕๖๔)

ไปงานศพท่านมา ได้พิจารณาสังขาร
ยังอีกไม่ช้านาน คงได้ตามท่านไป

มาถึงวันนี้ เมื่อไปที่งานศพ
เห็นชีวิตท่านจบ ไม่มีใครหลบได้

ท่านไปถึงไหน มีใครรู้บ้าง
ครั้นเราเดินทาง คงกระจ่างขึ้นเอง

พระสอนสร้างบุญไว้ เพื่อจะได้ช่วยตน
จึงไม่ต้องกังวล ถ้าตนมีเสบียงพอ

(๒๖ ตุลาคม ๒๕๖๔)

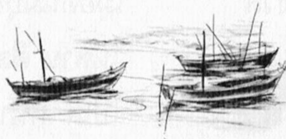

❖ เรื่องการรักษาศีลนั้นสำคัญที่การรักษา ถ้าสามารถรักษาได้ก็เป็นศีลในตัว ดีกว่ามารับกับพระแต่พ้นไปแล้วก็ไม่รักษา ศีลนี้เป็นตัวกลางช่วยให้เราลดปัญหากับคนอื่น ลดความโกรธ ลดการเบียดเบียน มีอายุมั่นขวัญยืน เรื่องความรู้ทางโลกภายนอกแม้จะมีการศึกษาสูง มีอำนาจยศศักดิ์สูงคอยมุ่งแต่ทำมาหากิน ถ้าไม่รู้เรื่องธรรมะก็จะยังมีความหลงอยู่เช่น ดื่มสุรายาเมา พูดจาไม่จริง ล่วงเกินทางเพศ เอาเปรียบคดโกงเขา ใส่ร้ายทำร้ายกัน แม้จะเก่งขนาดไหนก็ตามแต่ยังขาดปัญญาทางธรรม ทำลายจิตของความเป็นมนุษย์ให้เสียไป เมื่อจิตต่ำลงจึงมีทุคติเป็นที่ไป

(๒๘ มกราคม ๒๕๖๓)

❖ ถ้าไม่อยากเศร้าโศก ให้มองโลกเป็นอนิจจัง
ถ้าไม่อยากผิดหวัง ให้ระวังอย่ามักง่าย
ถ้าไม่อยากวุ่นวาย ให้นึกถึงความตายไว้บ้าง

❖ อย่าหวาดหวั่นผู้ใดหรือเรื่องอะไร ลงท้ายก็ต้องล้มตายวางวายไปด้วยกัน ข้อสำคัญให้ละชั่วทำดี ทวีการภาวนาไว้เสมอ

ผู้ที่มีศรัทธา ทาน ศีล ภาวนา โลกหน้าผาสุก

โลกนี้อยู่ชั่วคราว โลกหน้ายืนยาวกว่า
อย่ามัวแสวงหา แต่เพียงแค่เงินตรา
เราไม่รู้วันจาก บากบั่นสร้างกุศล
จะช่วยทำให้ตน เป็นคนไม่ประมาท

เกิดแก่เจ็บตายไป ไม่มีใครหนีพ้น
ไม่ต้องเป็นกังวล เมื่อตนมีบุญพอ
ผู้ที่มีศรัทธา ใน**ทาน ศีล ภาวนา**
จิตใจได้พัฒนา ไปโลกหน้าผาสุก

(๑๘ ตุลาคม ๒๕๖๔)

บุญคือความดี มีไมตรียิ่งใหญ่
ทำประโยชน์ทั่วไป ให้ตนและคนอื่น
ทาน ศีล ภาวนา คือบุญญาธิการ
บังเกิดสุขสำราญ ต่อปวงชนหลายสถาน

พุทธองค์ทรงแสดงไว้ การสะสมบุญทำให้
ความทุกข์ลดลงไป ได้ความสุขเพิ่มขึ้น
ทุกท่านต้องการสุข อย่าทำทุกข์ให้ใคร
วันคืนที่ล่วงไป ความสุขย่อมหวังได้

(๑๖ กันยายน ๒๕๖๔)

ฝนตกทีละหยาด ยังอาจเต็มตุ่มได้
เงินทองเก็บออมไว้ ไม่นานได้เต็มตู้
ผู้ศรัทธากล้าทำทาน นานไปเกิดใจดี
เป็นบุญบารมี ทวีความสมบูรณ์

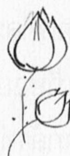
รักษาศีลห้า นานมาต่อศีลแปด
เหมือนออกตากแดด แผดแสงช่วยแข็งแรง
ฝึกบำเพ็ญภาวนา สมาธิกล้าเพิ่มพลังจิต
เสริมกำลังความคิด ให้ชีวิตเจริญสุข

(๑๗ กันยายน ๒๕๖๔)

บุญคือคุณความดี
มีไมตรีทั่วไป
ทำประโยชน์ขึ้นไว้
ให้ตนและคนอื่น

ทาน ศีล ภาวนา
บุญญาภินิหาร
ช่วยผู้ประกอบการ
ให้สุขสำราญใจ

ได้เกิดเป็นมนุษย์
สุดแสนประเสริฐ
มีโอกาสดีเลิศ
เกิดมาสร้างกรณีย์

วันคืนที่ล่วงไป
ได้บำเพ็ญความดี
นานไปเป็นบารมี
ทวีกำไรชีวิต

(๑๑ ตุลาคม ๒๕๖๔)

ชาวพุทธผู้ใจบุญ
เทิดทูนคุณศาสนา
ตั้งใจภาวนา
รักษาศีลให้ทาน

มุ่งประโยชน์ตน
ขวนขวายประโยชน์ท่าน
จิตใจย่อมเบิกบาน
สุขสำราญทั่วกัน

ดินแดนแย้มยิ้ม
อิ่มใจทั่วไทย
คนต่างด้าวแดนไกล
ตั้งใจมาเยี่ยมเยือน

ถิ่นอุดมสมบูรณ์
พูนผลตลอดกาล
อานิสงส์ให้ทาน
เหมือนหว่านพืชผลงาม

(๒๔ ตุลาคม ๒๕๖๔)

ชาวพุทธที่ดี มีใจศรัทธา
เสียสละเงินตรา มาทำทานไว้
บากบั่นสร้างบุญไป ให้จิตใจสูงขึ้น
มีน้ำใจแช่มชื่น ทุกคืนหลับสบาย

หมั่นบำเพ็ญภาวนา ให้เกิดปรีชาญาณ
พากเพียรไม่คร้าน จนประสบศานติ
โดยมีอุดมการณ์ มุ่งถึงพระนิพพาน
เพื่อให้พ้นสงสาร เป็นสุขตลอดกาล

(๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๔)

แม้โลกนี้วุ่นวาย ญาติมิตรช่วยได้หลาย
แต่จากโลกเดียวดาย คนทั้งหลายช่วยไม่ได้
อันสังขารทั้งหลาย ก่อนตายได้อาศัย
รู้จักทำบุญไว้ จากโลกไปได้ที่พึ่ง

โลกนี้ใช้เงินตรา โลกหน้าอาศัยบุญ
มีเงินกายอบอุ่น มีบุญใจเยือกเย็น
มีชีวิตมุ่ง**ทำทาน** ประสานการ**ถือศีล**
ภาวนาเป็นอาจิณ สิ้นใจไปสุคติ

(๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๔)

เมื่อเกิดมาทั้งที

ดูแลอัตภาพนี้

กินอาหารที่ดี

ทั้งหัดเล่นกีฬา

ต้องรับการศึกษา

วิชาการฝึกหัด

วิชาชีพปฏิบัติ

เพื่อจัดตั้งหลักฐาน

ต่อมามุ่งทำการ

เอางานอย่าหลีกเลี่ยง

มีรายได้พอเพียง

เป็นเสบียงโลกนี้

พิจารณาปลายปี

เปรียบชีวิตวัยชรา

เร่ง**ทาน ศีล ภาวนา**

ไปโลกหน้าสุคติ

(๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๔)

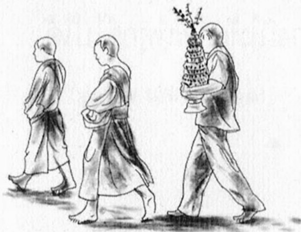

❖ พระพุทธเจ้าทรงแสดงไว้ว่า ทุกชีวิตมีจิตวิญญาณต้องเวียนว่ายตายเกิด ไปสูงลงต่ำ ฉะนั้นถ้าไม่เข้าใจแล้วโลภมาก โกรธมาก หลงมาก ทำให้ชะตาชีวิตในโลกนี้ยุ่งยาก ไปโลกหน้าก็ลำบาก ท่านจึงให้เว้นบาปเพื่อจะได้ไม่ไปต่ำ ควรบำเพ็ญกุศล มีทาน ศีล ภาวนาเป็นต้น เป็นการเสียสละเพื่อจิตใจที่สูงขึ้น

(๒ มีนาคม ๒๕๖๓)

❖ พระธาตุของพระอริยเจ้านั้น ท่านพระอาจารย์มหาบัวกล่าวว่า คงกลายตัวด้วยพลังจิตที่บริสุทธิ์เข้าประกอบ แต่ระยะเวลาที่กลายตัวไม่แน่นอนสำหรับผู้เก็บรักษาบูชาแต่ละราย แม้แต่ปาฏิหาริย์ของพระบรมสารีริกธาตุก็ไม่แน่นอนทุกรายไป ในรายที่พระธาตุกลายตัวให้เห็นหรือพระบรมสารีริกธาตุเสด็จมาเพิ่ม จึงเป็นนิมิตมงคลให้เจ้าของเชื่อมั่นในอดีตบารมีของตนคงได้เคยเกี่ยวข้องกับพระอริยเจ้ามาแล้ว ท่านจึงแสดงปาฏิหาริย์ต่อเรา ไม่ให้ท้อแท้ต่อความอับโชคหรือความทุกข์ในปัจจุบัน จะได้มีวิริยะขันติในวิถีทางแห่งธรรมคือ ทาน ศีล ภาวนามากยิ่งขึ้นจนคุณธรรมประจักษ์ใจด้วยตนเอง หายลังเลสงสัยในคุณพระรัตนตรัย

(๙ พฤศจิกายน ๒๕๑๙)

❖ พระพุทธศาสนามีของประเสริฐให้ชาวพุทธเราอย่างสมบูรณ์ ท่านมีให้ทุกระดับ นับตั้งแต่ประโยชน์ชาตินี้ ประโยชน์ชาติหน้าและประโยชน์อย่างยิ่ง ท่านบอกเครื่องมือและวิธีการให้พร้อม โดยสรุปก็ได้แก่ ทาน ศีล ภาวนานั่นเอง สำหรับเป็นเครื่องต่อต้านศัตรูภายใน อันมีชื่อว่า โลภ โกรธ หลง ที่คอยขัดขวางมิให้เราพ้นทุกข์ไปได้

(๑๕ สิงหาคม ๒๕๑๙)

พรปีใหม่
พุทธศักราช ๒๕๖๕

ขออานุภาพ พระพุทธรัตน์ กำจัดทุกข์
ให้เกิดสุข ศรีศักดิ์ มีหลักฐาน

ขออานุภาพ พระธรรมรัตน์ กำจัดมาร
ให้สำราญ ผุดผ่อง พ้นผองภัย

ขออานุภาพ พระสังฆรัตน์ กำจัดโรค
ให้หายโศก สิ้นทุกข์ สุขสดใส

ขออานุภาพ พระไตรรัตน์ กำจัดภัย
บันดาลให้ สุขสันต์ ทุกวันคืน

พระ

พรพุทธิสาร • พระพุทธิสารเถร (บุญกู้ อนุวฑฺฒโน)